

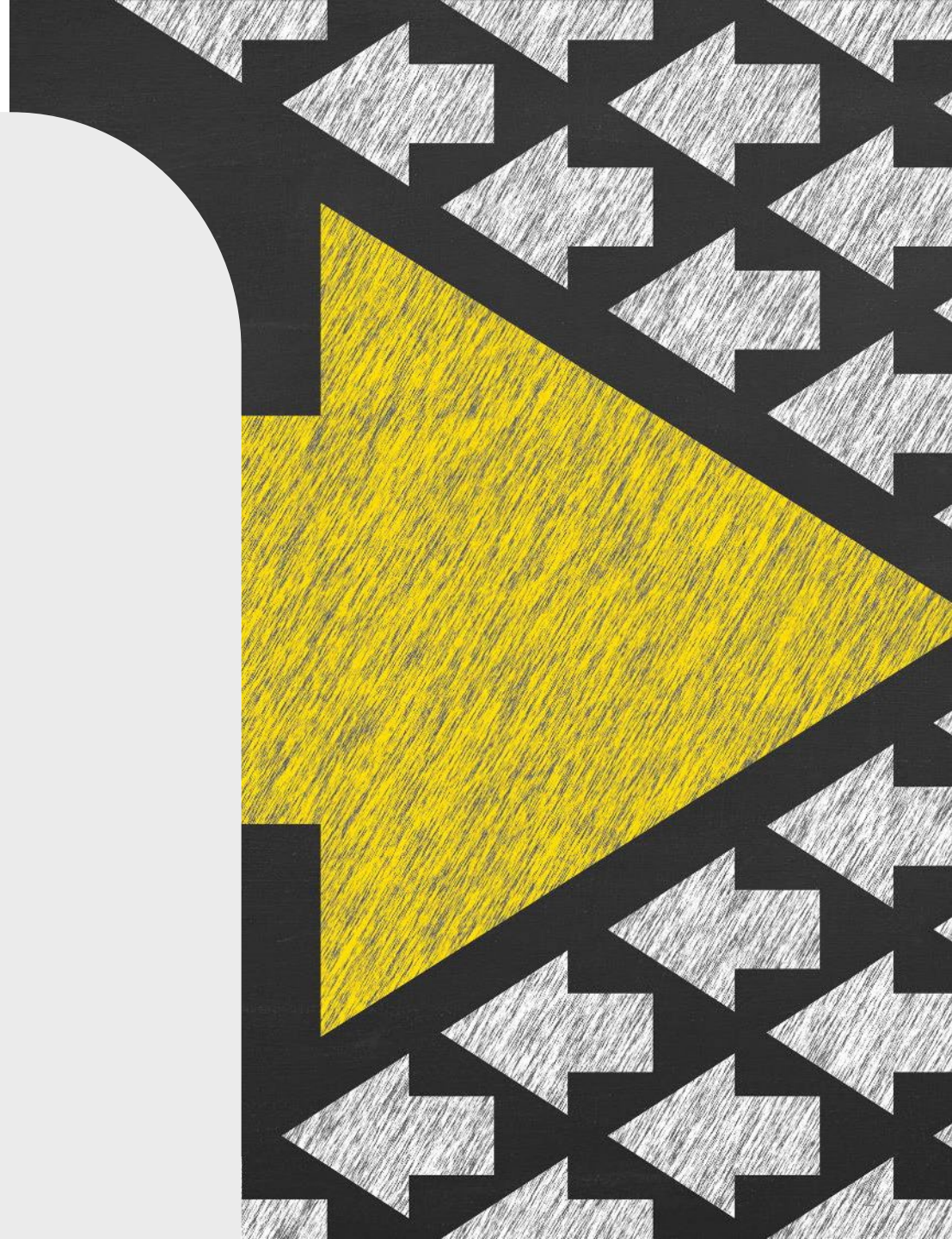
Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan liiton sidosryhmäkyselyt 2023

Yhteenveto ja koosteraportti 02/2024

Sisältö

- [Tunnistettuja tarpeita, yhteenveto](#)
- [Sidosryhmäkyselyt 2023: vastaajat](#)
- [Tulevaisuuskysely](#)
- [Maakuntakaavakysely](#)

Sidosryhmävuorovaikutus 2023: sidosryhmäkysely ja sen tulokset

Uudenmaan liitto toteutti vuoden 2023 aikana kyselyt, joilla selvitettiin kuntien ja muiden sidosryhmien näkemyksiä **A) Uudenmaan tulevaisuuden haasteista** sekä **B) maakuntakaavan toimivuudesta ja täydennystarpeista**. Näistä käytetään jatkossa nimeä **Tulevaisuuskysely** ja **Maakuntakaavakysely**.

Tulevaisuuskyselyyn saatiin yhteensä 157 vastaajaa ja maakuntakaavakyselyyn 41 vastaajaa, jotka vastasivat myös tulevaisuuskyselyyn.

Tärkeimmiksi Uudenmaan tulevaisuuden haasteiksi mainittiin toimiva seudullinen joukkoliikenne, ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen, luontokadon pysäyttäminen, kasvun kestävä ohjaaminen sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen. Haasteisiin vastaamisessa Uudenmaan liitolta toivottiin erityisesti roolia tiedolla johtamisessa ja laaja-alaisen yhteistyön kehittämisessä.

Maakuntakaavan päivitys- ja täydennystarpeiksi ehdotettiin etenkin energiateemaa ja vihreää siirtymää, kiertotaloutta sekä ekologista verkostoa.

Tulevaisuuden haasteiden ja maakuntakaavan kyselyiden tulokset nostivat esiin vihreän, puhtaan siirtymän tematiikka laajasti käsitettynä: energian tuotanto ja siirto, kiertotalous, joukkoliikenne sekä luonnon ja kestäväen yhdyskuntarakenteen reunaehdot korostuvat maakuntakaavan täydennystarpeissa. Tätä työtä jatketaan pian käynnistettävän vaihemaakuntakaavatyön yhteydessä.

Sidosryhmävuorovaikutus 2023: tunnistettuja haasteita ja tarpeita

Tulevaisuuden haasteet Uudellamaalla:

- Toimiva seudullinen joukkoliikenne
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen
- Luontokadon pysäyttäminen
- Kasvun kestävä ohjaaminen
- Elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen

Maakuntakaavakyselyn päivitys- ja täydennystarpeet:

- Energiateema ja vihreä siirtymä
- Kiertotalous
- Ekologinen verkosto

Uudenmaan liiton vuoden 2023 sidosryhmäkyselyt:

Vastaajat

Uudenmaan liiton vuoden 2023 sidosryhmäkyselyt

Sisältö	TULEVAISUUSKYSELY eli Uudenmaan haasteet ja liiton rooli Uudenmaan kehittämisessä (A)	TULEVAISUUSKYSELY eli Uudenmaan haasteet ja liiton rooli Uudenmaan kehittämisessä (A) + MAAKUNTAKAAVAKYSELY eli maakuntakaavan toimintaympäristö, tulkinta ja päivitystarpeet (B)
Kohde-ryhmät	Laaja joukko eri sidosryhmiä: Uudenmaan kuntajohtajat, kuntapäättäjiä, Uudenmaan liiton omat päättäjät, ministeriöitä, järjestöjä ja muita edunvalvojia, seututoimijoita, tutkimuslaitoksia jne.	Kuntien asiantuntijat Aluesuunnittelun ryhmien kautta, maakuntakaavatyön keskeiset viranomaiset, keskeisimmät luonto- sekä maa- ja metsätalous-toimijat, kauppakamarit, satamat ja energiayhtiöt.
Jakelu	n. 360 hlö	n. 170 hlö
Vastausaika	04-05/2023	04-09/2023
Tulokset	Kyselyiden tulokset viety tiedoksi maakuntahallitukselle ja valtuustolle sekä kuntajohtajakokoukseen. Vastaukset ovat taustatietoa arvioitaessa maakuntakaavan ja -ohjelman täydennys- ja päivitystarpeita.	

Vastaajien tausta-organisaatio

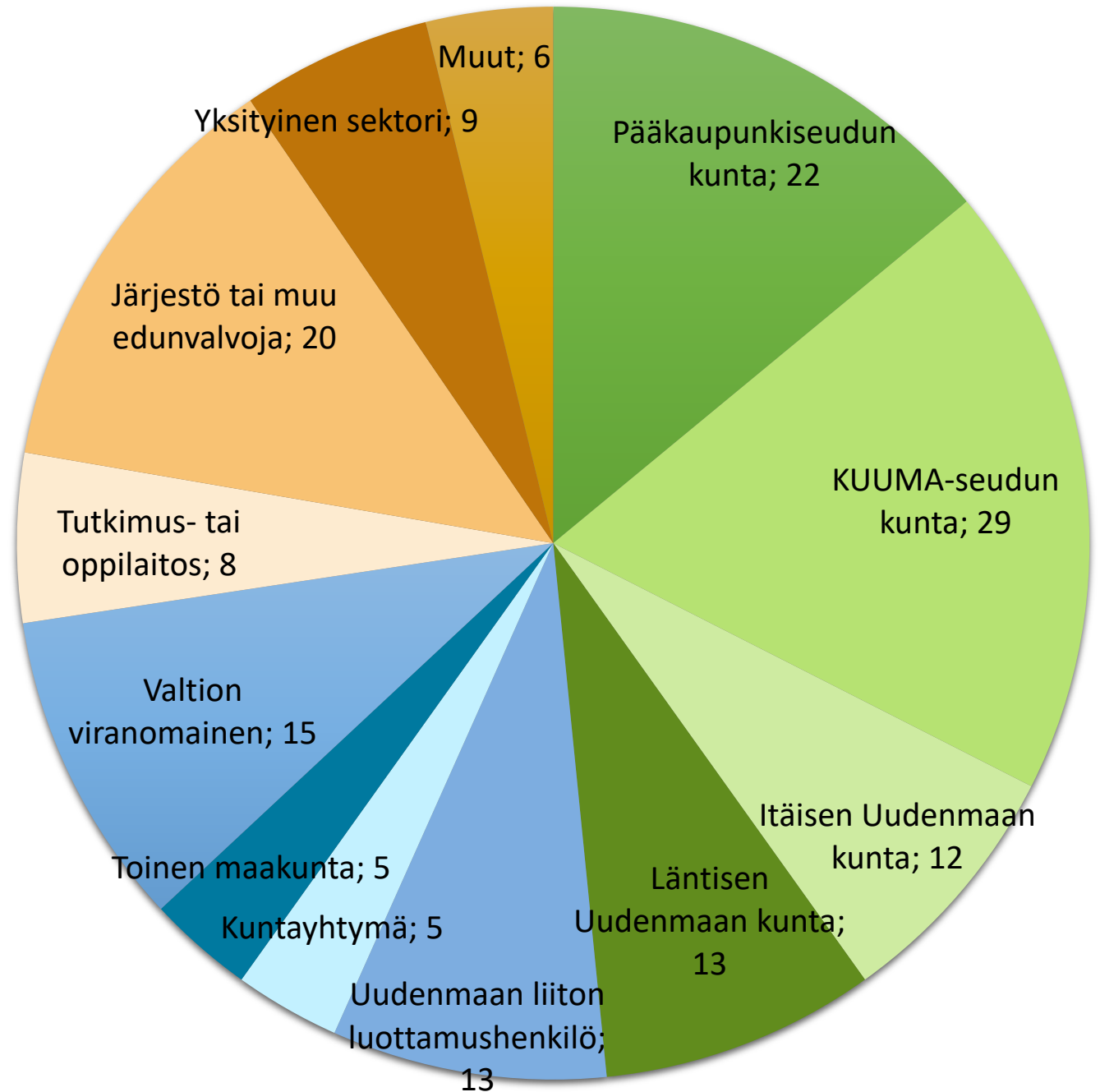
TULEVAISUUSKYSELY (A)
yhteensä 157 vastaajaa

Kuntien vastaajat jakautuivat seuraavasti:

- Asiantuntijat 8
- Johtavat virkahenkilöt 17
- Luottamushenkilöt 24

Muut -luokan vastaajat:

- National tourism organisation
- Yrityskehitysyhtiö
- Hyvinvointialue
- Kaupungin kehittämissyhtiö
- Alueellinen vastuumuseo

Vastaajien tausta-organisaatio

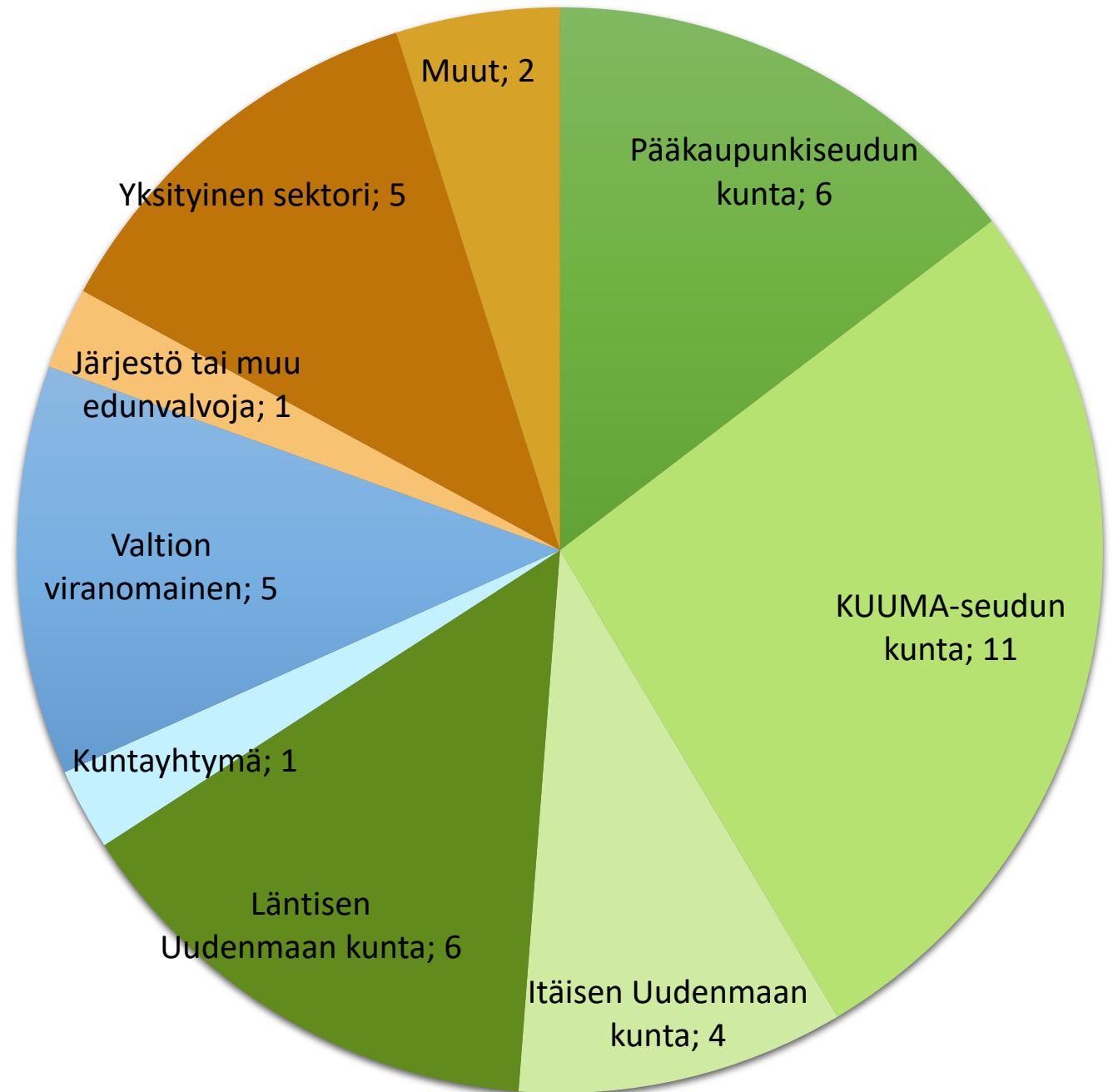
TULEVAISUUSKYSELY (A) +
MAAKUNTAKAAVAKYSELY (B),
yhteensä 41 vastaajaa

Kuntien vastaajat jakautuivat seuraavasti:

- Asiantuntijat 14
- Johtavat virkahenkilöt 13

Muut luokan vastaajat:

- Alueellinen vastuumuseo

TULEVAISUUSKYSELY, osa I

Mitkä ovat Uudenmaan
tärkeimmät
tulevaisuuden
haasteet?

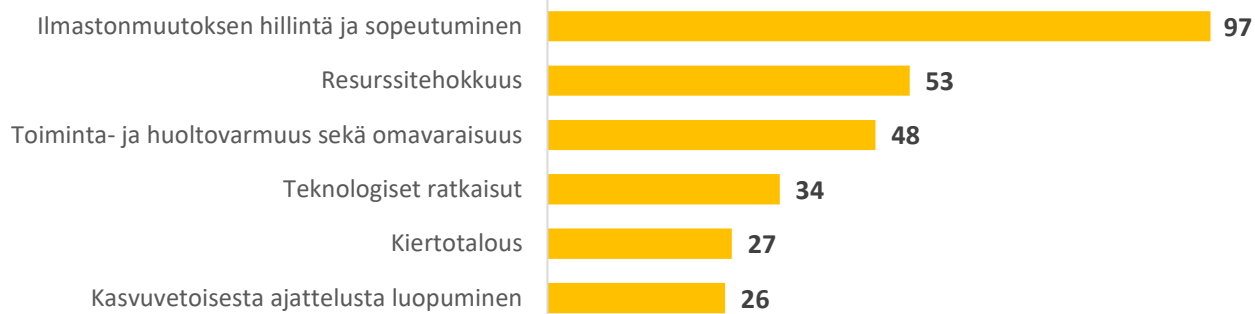
Kysyimme tärkeimmistä tulevaisuuden haasteista

- Haasteet ryhmitelty kuuteen eri luokkaan: läpileikkaavat teemat; alue- ja yhdyskuntarakenne; talous ja elinkeinot; luonto ja ympäristö; liikkuminen ja logistiikka; väestö ja asukkaat.
- Vastausta sai täsmentää ja perustella avoimeen vastaukseen.
- Osa haasteita muodostaa kokonaisuuksia, osa liittyy moneen muuhunkin haasteeseen.
- Vastauksia käytetään Uudenmaan liiton työssä, sekä aluekehityksessä että aluesuunnittelussa.
- Tiedot pohjustavat myös mahdollisia tulevia lisäkyselyitä ja selvityksiä.

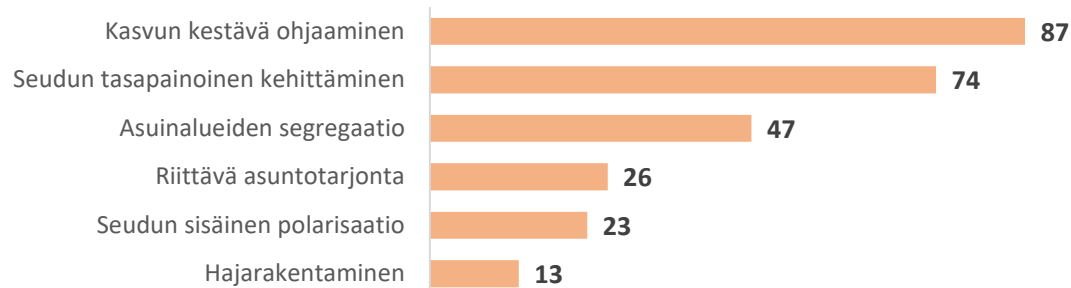
Mitkä ovat mielestäsi Uudenmaan TÄRKEIMMÄT TULEVAISUUDEN HAASTEET?

Kunkin teeman osalta vastaaja sai valita 0-2 kohtaa. Vastaajia 157.

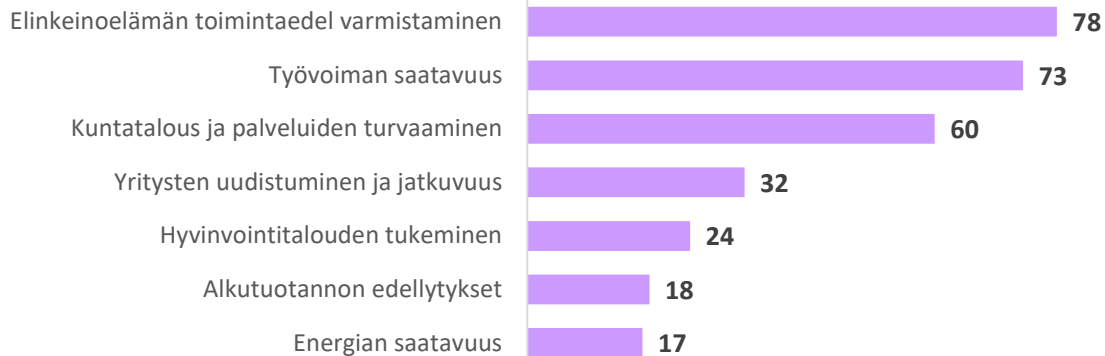
Läpileikkaavat teemat

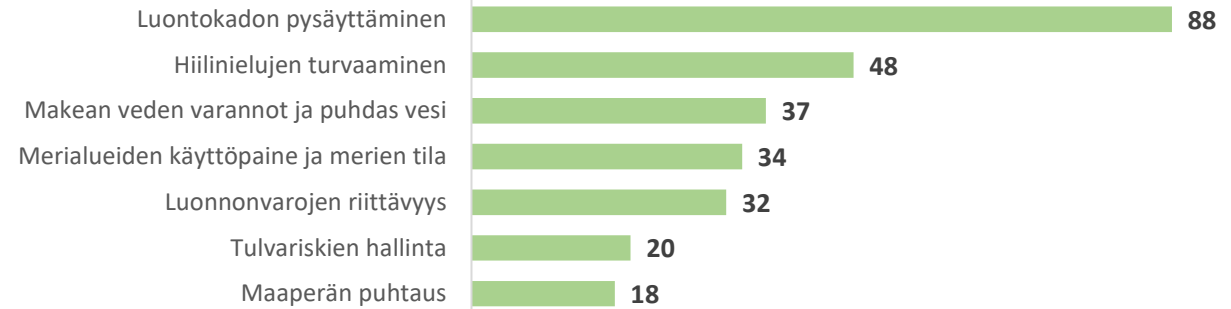
Alue- ja yhdyskuntarakenne

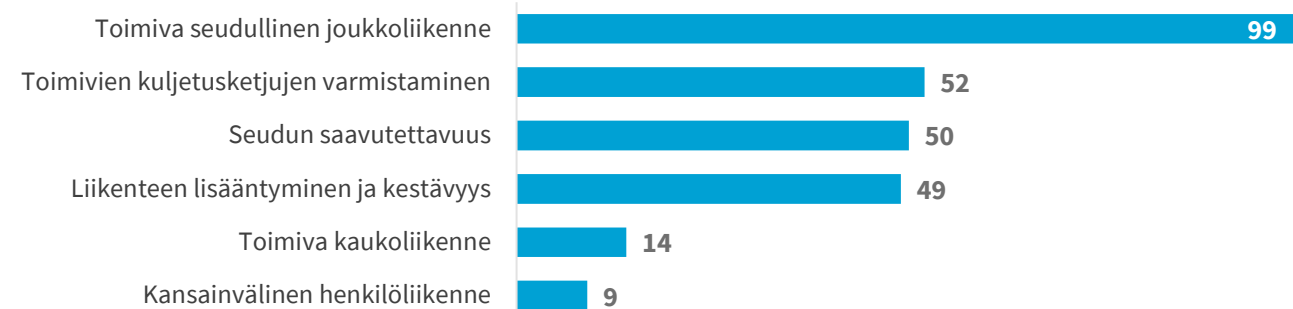
Talous ja elinkeinot

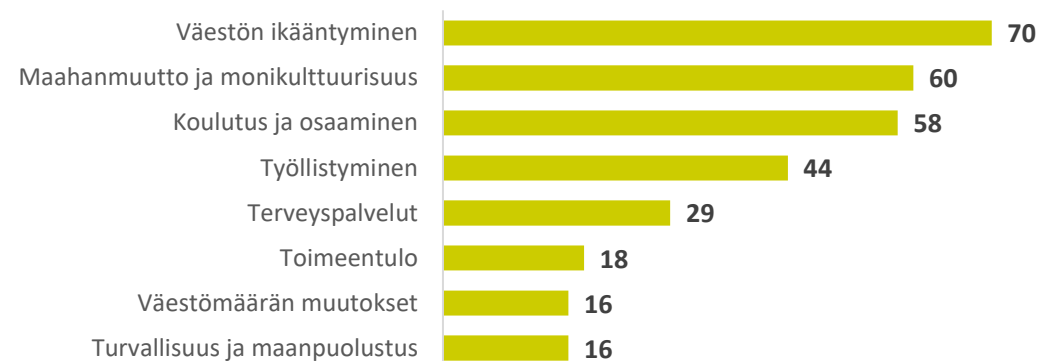
Luonto ja ympäristö

Liikkuminen ja logistiikka

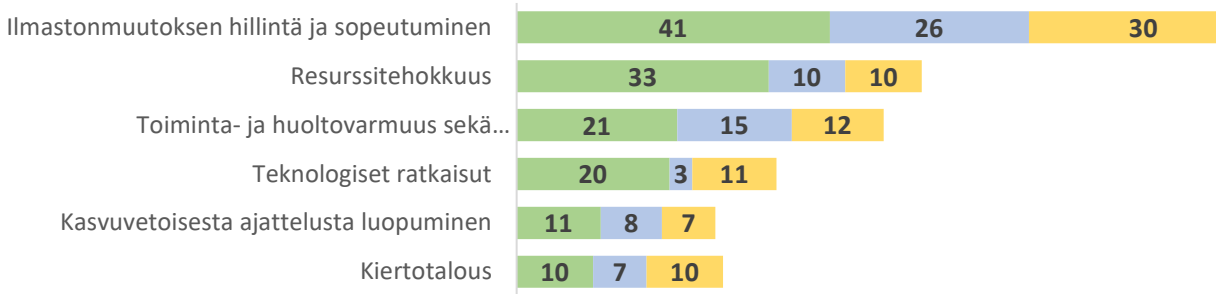
Väestö ja asukkaat

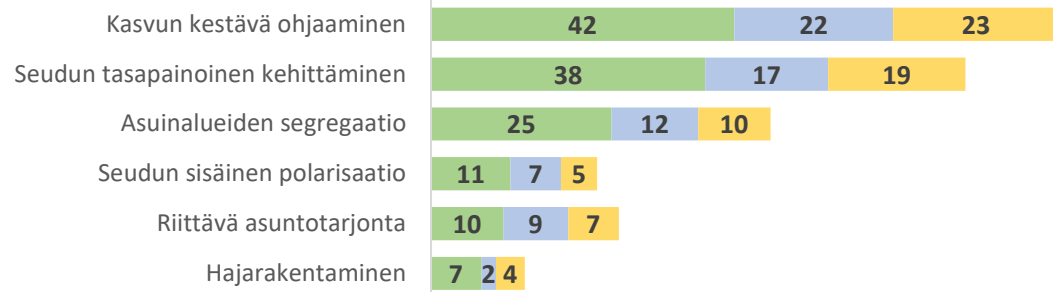
Mitkä ovat mielestäsi Uudenmaan TÄRKEIMMÄT TULEVAISUUDEN HAASTEET?

Kunkin teeman osalta vastaaja sai valita 0-2 haastetta. Vastaajia 157. Haasteet ryhmitelty kuntavastaajien priorisoimaan järjestykseen.

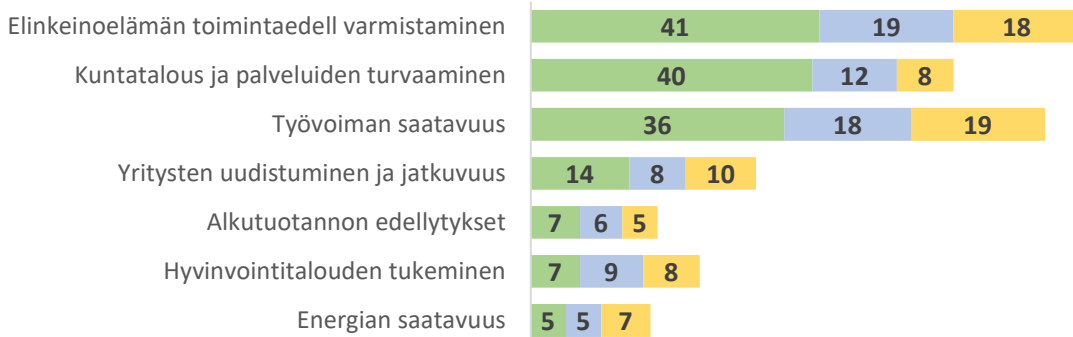
Läpileikkaavat teemat

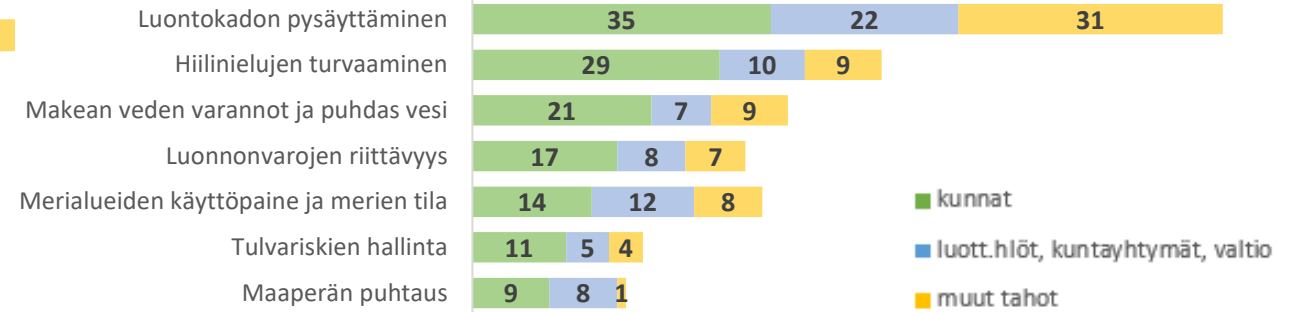
Alue- ja yhdyskuntarakenne

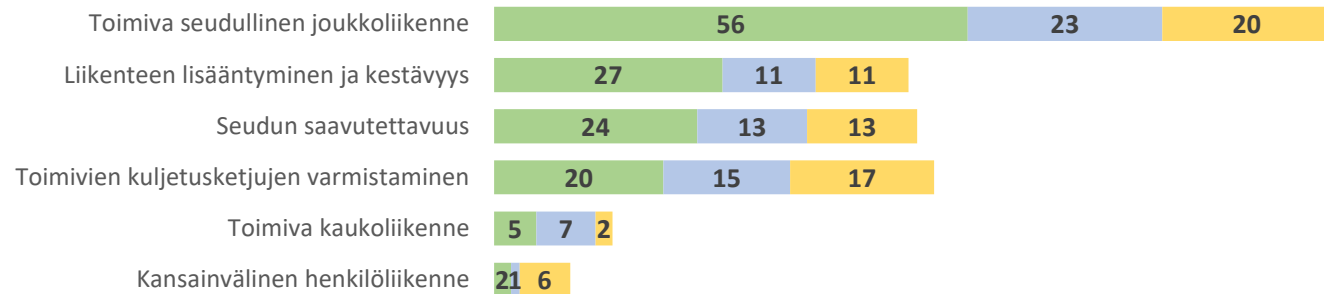
Talous ja elinkeinot

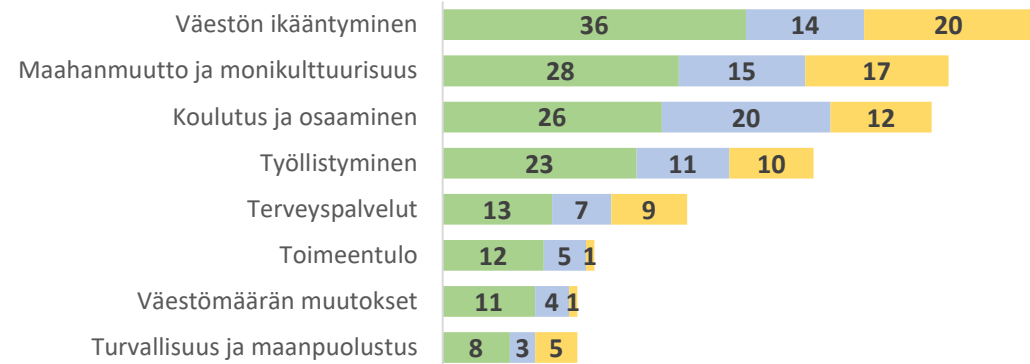
Luonto ja ympäristö

Liikkuminen ja logistiikka

Väestö ja asukkaat

Mitkä ovat mielestäsi Uudenmaan tärkeimmät tulevaisuuden haasteet

Kuntaryhmien vastaukset top 10

- ★ Haaste, jonka vain yksi kuntaryhmä nimesi top 10 joukkoon
- Kaikkien kuntaryhmien yhteisesti nimeämä haaste top 10 joukossa

Pääkaupunkiseudun kunnat (vastauksia 22)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne ●	82 %
Luontokadon pysäyttäminen ★	64 %
Asuinalueiden segregatio	59 %
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen	50 %
Työvoiman saatavuus	50 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	50 %
Resurssitehokkuus	45 %
Hiilinielujen turvaaminen ★	45 %
Kasvun kestävä ohjaaminen ●	45 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen ●	45 %

Läntisen Uudenmaan kunnat (vastauksia 13)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne ●	77 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen ●	69 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	62 %
Väestön ikääntyminen	62 %
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen	54 %
Toiminta- ja huoltovarmuus, omavaraisuus ★	54 %
Makean veden varannot ja puhdas vesi ★	46 %
Kasvun kestävä ohjaaminen ●	46 %
Liikenteen lisääntyminen ja kestävyys ★	46 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	46 %

Kuuma kunnat (vastauksia 29)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne ●	66 %
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen	62 %
Kasvun kestävä ohjaaminen ●	62 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	62 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	55 %
Resurssitehokkuus	52 %
Työvoiman saatavuus	48 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen ●	45 %
Luontokadon pysäyttäminen	38 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	38 %

Itäisen Uudenmaan kunnat (vastauksia 12)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne ●	75 %
Väestön ikääntyminen	75 %
Kasvun kestävä ohjaaminen ●	67 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	67 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen ●	67 %
Koulutus ja osaaminen ★	67 %
Resurssitehokkuus	58 %
Seudun saavutettavuus ★	58 %
Luontokadon pysäyttäminen	50 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	50 %

Mitkä ovat mielestäsi Uudenmaan tärkeimmät tulevaisuuden haasteet

Muiden vastaajaryhmien top 10

- ★ Haaste, jonka vain yksi vastaajaryhmä nimesi top 10 joukkoon
- Vastaajaryhmien yhteisesti nimeämä haaste top 10 joukossa

Uudenmaan liiton luottamushenkilöt (vastauksia 13)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset ●	69 %
Toiminta- ja huoltovarmuus, omavaraisuus	62 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	54 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	54 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	54 %
Seudun saavutettavuus	54 %
Työvoiman saatavuus	54 %
Koulutus ja osaaminen ★	54 %
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen ●	46 %
Toimivien kuljetusketjujen varmistaminen	46 %

Yksityinen sektori (vastauksia 9)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset ●	78 %
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen ●	67 %
Toiminta- ja huoltovarmuus, omavaraisuus	56 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	56 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	56 %
Luontokadon pysäyttäminen	44 %
Seudun saavutettavuus	44 %
Resurssitehokkuus	33 %
Hajarakentaminen	33 %
Toimivien kuljetusketjujen varmistaminen	33 %

Valtion viranomaiset (vastauksia 15)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen ●	73 %
Luontokadon pysäyttäminen	73 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	67 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	60 %
Väestön ikääntyminen ★	53 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	47 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset ●	47 %
Työvoiman saatavuus	40 %
Työllistyminen	40 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	40 %

Järjestöt ja muut edunvalvojat (vastauksia 20)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen ●	75 %
Luontokadon pysäyttäminen	65 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	45 %
Toimivien kuljetusketjujen varmistaminen	45 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset ●	45 %
Teknologiset ratkaisut ★	40 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	40 %
Seudun saavutettavuus	40 %
Työvoiman saatavuus	40 %
Koulutus ja osaaminen	40 %

TULEVAISUUSKYSELY, osa II

**Miten Uudenmaan liitto
voisi parhaiten
palvella haasteiden
ratkaisemisessa?**

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Perustele valitsemasi haasteet. **Vastaajina kunnat, kuntien luottamushenkilöt ja kuntayhtymät.**

- Työvoiman saatavuus on suurin ongelma ja kasvun este. (PKS kunta)
- Toimiva seudullinen liikenne on haaste erityisesti valtion vähenevän rahoituksen näkökulmasta. (PKS kunta)
- Venäjän hyökkäyssodan aikaansaama toimintaympäristön muutos vaikuttaa kansainvälisen lentoliikenteen kehitysnäkymiin. (PKS kunta)
- Kuntien kasvutavoitteet eivät kohtaa luontokadon ja ilmastonmuutoksen tavoitteita. (PKS kunta)
- Ennallistamisasetuksen luomat esteet kehittymiselle. (Kuuma kunta)
- Väestön ikääntyminen haastaa elinkeinorakennetta ja lisää työperäisen maahanmuuton kysyntää. (Kuuma kunta)
- Seudun tasapainoinen kehitys tulee ottaa vahvasti huomioon. Pääkaupunkiseutu keskiössä ei edesauta koko seutua ja kehyskuntien kehitystä. (Kuuma kunta)
- Jatkuva kasvun haaliminen aiheuttaa seudun erityispiirteiden yliajamista ja "epäalueiden" kaavoittamista. (I-U kunta)
- Jatkuva kasvu ei ole ympäristö- ja ilmastonäkökulmasta kestävä. Uudenmaata kehitetään liian pääkaupunkiseutu-voittoisesti. (L-U kunta)
- Lämpökaavana teemana esitetään kasvusta luopuminen, mikä täysin käsittämätöntä kun työllisyyttä tulee kuitenkin kehittää. (UML luott.)
- Luontokadon pysäyttäminen on aivan välttämätöntä nostaa prioriteetiksi ja kaikki muu on asetettava sen reunaehtoihin (kuntayhtymä)
- Tarvitaan vaikuttavia keinoja henkilöautosuoritteiden saamiseksi selkeään laskuun. (kuntayhtymä)
- Uudenmaan osalta olisi syytä laatia ruokastrategia, joka käsittää sekä maankäytön viljelyyn ja ruoan tuotantoon. (kuntayhtymä)

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Perustele valitsemasi haasteet. **Vastaajina tutkimuslaitokset ja yksityinen sektori.**

- Työvoiman saatavuus sosiaali- ja terveysalalla iso haaste, joka näkyy ihmisten arjessa ja työntekijöiden jaksamisessa. (Tutkimuslaitos)
- Lähiluonnon ja urbaanin biodiversiteetin suojeleminen. (Tutkimuslaitos)
- Luonnonvarojen viisas käyttö ja kiertotalous, energiatuotannon hajauttaminen ja varmistaminen. (Tutkimuslaitos)
- Ympäristön ja vesistöjen kannalta vesienhallinta ja vesien pidättäminen keskeisiä kysymyksiä rakennetun alan lisääntyessä ja valuma-alueiden ollessa läpikotaisin ojitettuja. (Järjestö)
- Uudenmaan kilpailukyvyyn säilyttäminen ja lisääminen on tärkeintä. (Yksityinen sektori)
- Alueiden käytössä on hyvällä suunnittelulla turvattava energian siirtoyhteyksien toteuttaminen pitkälle tulevaisuuteen ja toisaalta on huolehdittava huoltovarmuus kysymyksistä. (Yksityinen sektori)
- Suomi ja erityisesti Uusimaa on erityisen hyvä sijaintipaikka pienydinvoimalle. Suomi voi toimia esimerkkinä ja edelläkävijänä SMR-ratkaisuissa. (Yksityinen sektori)
- Vety mahdollistaa tulevaisuudessa päästövähennystoimia sellaisilla teollisuuden aloilla sekä liikenteessä, joiden osalta suora sähköistys ei tuo ratkaisuja. Vedyn tuotannon ja jatkojalostuksen sijoittuminen olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen on järkevää. (Yksityinen sektori)

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Pääkaupunkiseudun kuntien top 10 haasteet (n=22)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	82 %
Luontokadon pysäyttäminen	64 %
Asuinalueiden segregatio	59 %
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	50 %
Työvoiman saatavuus	50 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	50 %
Resurssitehokkuus	45 %
Hiilinielujen turvaaminen	45 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	45 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen	45 %

- Enemmän koulutusta ja keskustelua vaikeista aiheista.
- Saada kunnat ymmärtämään, että Uusimaa voi pärjätä vain kuntien yhteistyöllä kun se kilpailee kaikista isoimpien Itämeren kaupunkien ja alueiden kanssa
- Toimia kuntien ja kaupunkien edunvalvontaa ja tavoitteita tukevana organisaationa.

Ratkaisuja

- Tarvitaan joukkoliikenteen tasahinnoittelu koko HSL alueelle jotta työvoima liikkuu.
- Kestävän liikkumisen edistäminen mm. tietulleilla
- Investointien haalimisessa, työelämän osaamisen kouluttamisessa sekä koko työpaikka-alueen kansainvälisen kilpailuaseman vahvistamisessa.
- Maakuntakaavan lisäksi teema- tai aluekohtaiset suunnitelmat tai selvitykset, erityisesti laajan yhteistyön organisointi niissä.
- Lähiluonnon puolustaminen - malttia kasvuun
- Luontokadon osalta on hyväksyttävä jossain määrin se, että rakentaminen kadottaa luontoa paikallisesti.
- Uudenmaan liiton tulisi huomioida toiminnassaan omat ilmastopäästöt.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Kuuma kuntien top 10 haasteet (n=29)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	66 %
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	62 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	62 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	62 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	55 %
Resurssitehokkuus	52 %
Työvoiman saatavuus	48 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen	45 %
Luontokadon pysäyttäminen	38 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	38 %

- Tukea Uudenmaan erilaisten keskusten kehitystä. Myös maaseutukylät on turvallista pitää mukana kehitystyössä avaamalla maaseutukylien roolien kehitysmahdollisuuksia.
- Keskeistä on turvata Uudenmaan kuntien mahdollisuus kasvaa, ja tunnistaa tämän kasvun merkitys koko Suomelle.
- Pitää esillä Uudenmaan erityispiirteitä ja tarpeita.

Ratkaisuja

- Ottamalla realistisen asenteen ilmastotavoitteiden toteuttamisessa. Puheet ja lupaukset luontokadon torjunnassa liian kovia.
- Näkökulmia avaavat selvitykset ja seminaarit.
- Vahvaa edunvalvontaa, jossa otetaan huomioon suurten kaupunkien lisäksi myös Uudenmaan pienemmät kunnat.
- Tarvitaan toimintaohjelma mm. väestörakenteen muutosten ja ilmastomuutoksen hallintaan.
- Maakunnallisen LUMO-strategian/ohjelman laatiminen ja kuntien ohjaaminen lumo-työssä.
- Koota kokonaisnäkemystä esim. MAL työhön. MAL-suunnittelun ja maakuntakaavatyön hyvä yhteys tulisi säilyttää.
- Kuntien strategioiden ja kehityskuvien sovittaminen maakuntakaavan kanssa pitäisi tehdä nykyistä vahvemmin.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Läntisen Uudenmaan kuntien top 10 haasteet (n=13)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	77 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen	69 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	62 %
Väestön ikääntyminen	62 %
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	54 %
Toiminta- ja huoltovarmuus, omavaraisuus	54 %
Makean veden varannot ja puhdas vesi	46 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	46 %
Liikenteen lisääntyminen ja kestävyys	46 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	46 %

Itäisen Uudenmaan kuntien top 10 haasteet (n=12)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	75 %
Väestön ikääntyminen	75 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	67 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	67 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen	67 %
Koulutus ja osaaminen	67 %
Resurssitehokkuus	58 %
Seudun saavutettavuus	58 %
Luontokadon pysäyttäminen	50 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	50 %

Ratkaisuja

- Uuttamaata tulee kehittää tasapuolisemmin, jolloin saavutetaan sekä koko seudun houkuttelevuuden kasvua että ympäristö- ja ilmastohyötyjä.
- Palvelujen ja työpaikkojen turvaaminen ja kehittäminen myös pääkaupunkialueen ulkopuolelle.

Ratkaisuja

- Rakennetun ympäristön tiivistäminen ja muu luonnonalueiden rauhoittaminen.
- Liitto voisi kannustaa kuntia kehittämään enemmän yhdessä ja edesauttaa säästöihin yhteishankinnoilla.
- Alueidenkäyttölaki tulee voimaan 2025. Iso huolenaihe hajakentämisen hallinta.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Toiset maakunnat top 8 (n=5)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	80 %
Luontokadon pysäyttäminen	60 %
Hiilinielujen turvaaminen	60 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	60 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	60 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	60 %
Työvoiman saatavuus	60 %
Koulutus ja osaaminen	60 %

Ratkaisuja

- Eivät jättäneet tarkempia perusteluja

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Kuntayhtymät top 8 (n=5)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	100 %
Luontokadon pysäyttäminen	80 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	80 %
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen	80 %
Koulutus ja osaaminen	80 %
Asuinalueiden segregatio	60 %
Liikenteen lisääntyminen ja kestävyys	60 %
Väestön ikääntyminen	60 %

Ratkaisuja

- Maakuntakaavassa ohjaaviksi tekijöiksi luontokadon pysäyttäminen ja kestävä liikkuminen. Tarvitaan rohkeutta ja päämäärätietoa silloinkin, kun keinot eivät kaikkia miellytä.
- Uudenmaan osalta olisi syytä laatia ruokastrategia, joka käsittää maankäytön viljelyyn sekä ruoan tuotantoon. Erityisesti tulee tunnistaa parhaat viljelyalueet maaperään osalta ja veden saanti ja niiden turvaaminen muilta maankäyttöpaineilta. Lisäksi olisi hyvä tehdä perusselvitys ruokaan liittyvistä yrityksistä ja niiden maankäyttötarpeista ja koko seudun ruoantuotannon ja jakelun logistiikka ja varastointi sekä niihin liittyvät riski ja turvallisuus näkökohdat.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Uudenmaan liiton luottamushenkilöt top 10 (n=13)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	69 %
Toiminta- ja huoltovarmuus, omavaraisuus	62 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	54 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	54 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	54 %
Seudun saavutettavuus	54 %
Työvoiman saatavuus	54 %
Koulutus ja osaaminen	54 %
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	46 %
Toimivien kuljetusketjujen varmistaminen	46 %

Ratkaisuja

- Vieläkin tehokkaampaa yhteistyötä, samansuuntaisuutta ja ymmärrystä kuntien, ELYn ja liiton välillä ja konkreettisempaa viestintää alueen asukkaille.
- Liitto voisi ottaa nykyistä vahvemman otteen edunvalvonnassa. Uudellamaalla on liikaa alueellisia intressejä. Tietenkin yritys- ja yliopistoyhteistyö on keskeisessä roolissa. Hyvinvointialueisiin tulee luoda hyvät verkostot.
- Liitto voisi ottaa vahvemmin päämääräksi kaikki ne asiat, jotka vahvistavat kuntien elinvoimaa. Lähestykää kuntien luottamushenkilöitä ja kuunnelkaa tarkasti mitä toiveita heillä on.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Valtion viranomaiset top 10 (n=15)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	73 %
Luontokadon pysäyttäminen	73 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	67 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	60 %
Väestön ikääntyminen	53 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	47 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	47 %
Työvoiman saatavuus	40 %
Työllistyminen	40 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	40 %

- Helsinkiä ympäröiville virkistäytymiseen soveltuvilla alueilla tulee järjestää riittävät joukkoliikenneyhteydet. Tämä tulee myös Uudenmaan matkailuyrittäjien toimintaa.

Ratkaisuja

- Kaavoitusta ja rakentamista on kehitettävä. Liian tiivis rakentaminen saatava kuriin.
- Ilmastonmuutoksen hillinnässä on perehdyttävä huolella uusimpiin tutkimustietoihin ja ottaa huomioon myös erilaiset kompensatioperiaatteet ja välilliset vaikutukset.
- Sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisy.
- Turvata alkutuotannon harjoittamisen, mm. metsätalouden edellytykset.
- Osallistavan suunnittelun lisääminen.
- Ratkaista Uudenmaan tarvitseman energian saatavuutta paikallisilla keinoilla. Luontoa ja elinoloja ollaan tuhoamassa Uudenmaan ja ulkomaisten investoreiden tarpeisiin.
- Tutkittua tietoa ja selvityksiä palvelemaan myös kuntien alueidenkäyttöä.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Yksityinen sektori top 10 (n=9)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	78 %
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	67 %
Toiminta- ja huoltovarmuus, omavaraisuus	56 %
Seudun tasapainoinen kehittäminen	56 %
Maahanmuutto ja monikulttuurisuus	56 %
Luontokadon pysäyttäminen	44 %
Seudun saavutettavuus	44 %
Resurssitehokkuus	33 %
Hajarakentaminen	33 %
Toimivien kuljetusketjujen varmistaminen	33 %

Ratkaisuja

- Pääkaupunkikeskeisyys Uudellamaalla lopetettava liiton ajattelussa.
- Sähkösiirtoverkon ja sen kehitystarpeiden riittävä huomioon ottaminen maakuntakaavatyössä.
- Uudenmaan liiton rooli voi olla hankkeiden maakunnallisen ja paikallisen merkittävyyden ja vaikutusten arviointi.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

Järjestöt ja muut edunvalvojat top 10 (n=20)

Tulevaisuuden haaste	Osuus vastauksista
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen	75 %
Luontokadon pysäyttäminen	65 %
Kasvun kestävä ohjaaminen	45 %
Toimivien kuljetusketjujen varmistaminen	45 %
Elinkeinoelämän toimintaedellytykset	45 %
Teknologiset ratkaisut	40 %
Toimiva seudullinen joukkoliikenne	40 %
Seudun saavutettavuus	40 %
Työvoiman saatavuus	40 %
Koulutus ja osaaminen	40 %

Ratkaisuja

- Fasilitoida yhteistyötä kuntien välillä ja ottaa kantaa kansallisesti.
- Liiton on huolehdittava uusiutuvan energian tuotantoon ja siirtoon vaadittavista edellytyksistä kaavoitusratkaisuihinsa.
- Laaja-alainen yhteistyö eri tahojen välillä.
- Varmistaa, että logistiikalle löytyy tarvittavat maa-alueet jatkossakin mukaan lukien raskaan liikenteen taukopaikat ja latausinfra.

Miten Uudenmaan liitto voisi mielestäsi parhaiten palvella näiden VALITSEMIESI HAASTEIDEN ratkaisemisessa?

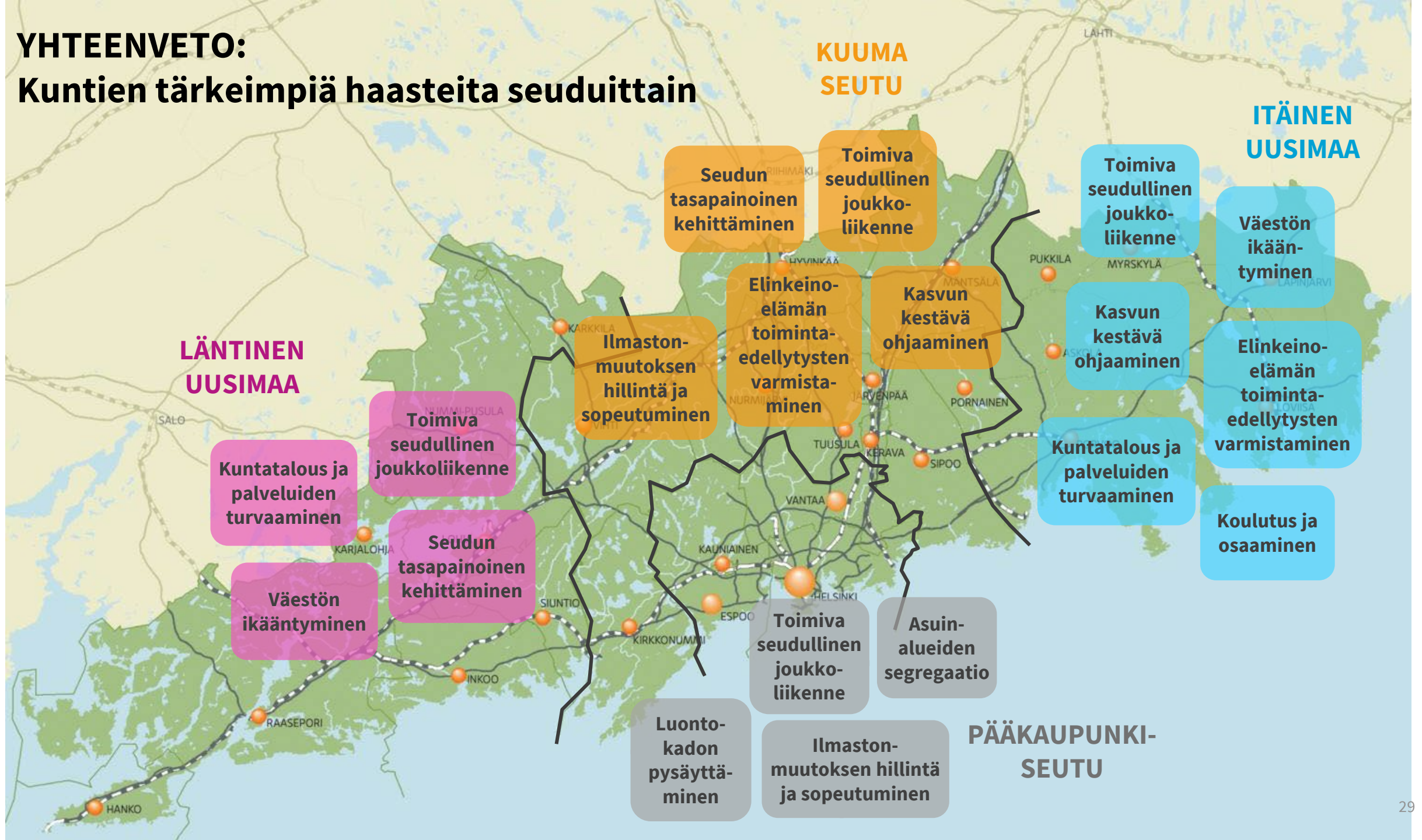
Muiden tahojen esittämiä ratkaisuja

- Hankerahoitusta tulee ohjata luonnon kestävän kehityksen lisäksi myös maahanmuuttoa tukevaan toimintaan ja väestön ikääntymiseen. (Kehitysyhtiö)
- Eräs hankerahoituksen aihe voisi olla myös työpaikkakiusaamiseen puuttuminen. (Kehitysyhtiö)
- Jatkuva ja vahva maakunnan edunvalvonta yhteisellä viestillä, jolla varmistetaan maakuntaan kohdentuva rahoitus sekä vaikuttaminen siihen että kansallisiin kehittämishankkeisiin tulee mukaan vahvasti Uudenmaan haluamat teemat. (Kehitysyhtiö)
- Maakunnan asiantuntijaryhmien vahvuuden ja kyvykkyyden kasvattaminen (Kehitysyhtiö)
- Kulttuuriympäristöjen tilan tarkastaminen, inventointien päivittäminen ja kulttuuriympäristön vaaliminen. (Alueellinen vastuumuseo)
- Liiton tulisi ottaa maankäytön ja rakentamisen lainsäädännössä vahvasti kantaa sosiaalisen, kulttuurisen ja ekologisen kestävyyden näkökulmien saamiseksi lakeihin. (Alueellinen vastuumuseo)
- Keskustojen elinvoimaisuutta tulee tukea. Kaupan keskittyminen valtaviin automarketteihin ja kauppakeskuksiin tappaa vanhat kaupunki- ja kyläkeskustat, mistä syystä uusien rakentamista tulee välttää. (Alueellinen vastuumuseo)
- Energiantuotanto, erityisesti aurinkovoiman hyödyntäminen vaatii nopeaa reagoimista. (Alueellinen vastuumuseo)

Puuttuiko jokin haaste?

- Työvoiman saatavuus on suurin ongelma ja kasvun este
- Monikriisin ratkominen tärkeintä
- Hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen viherympäristön kautta
- Kulttuuriympäristö ja maisema
- Asuminen
- Työmatkaliikenne
- Energiatuotannon hajauttaminen
- Liikenneväylien kehittäminen
- Kuntien yhteistyö maankäytön suunnittelussa

YHTEENVETO: Kuntien tärkeimpiä haasteita seuduittain

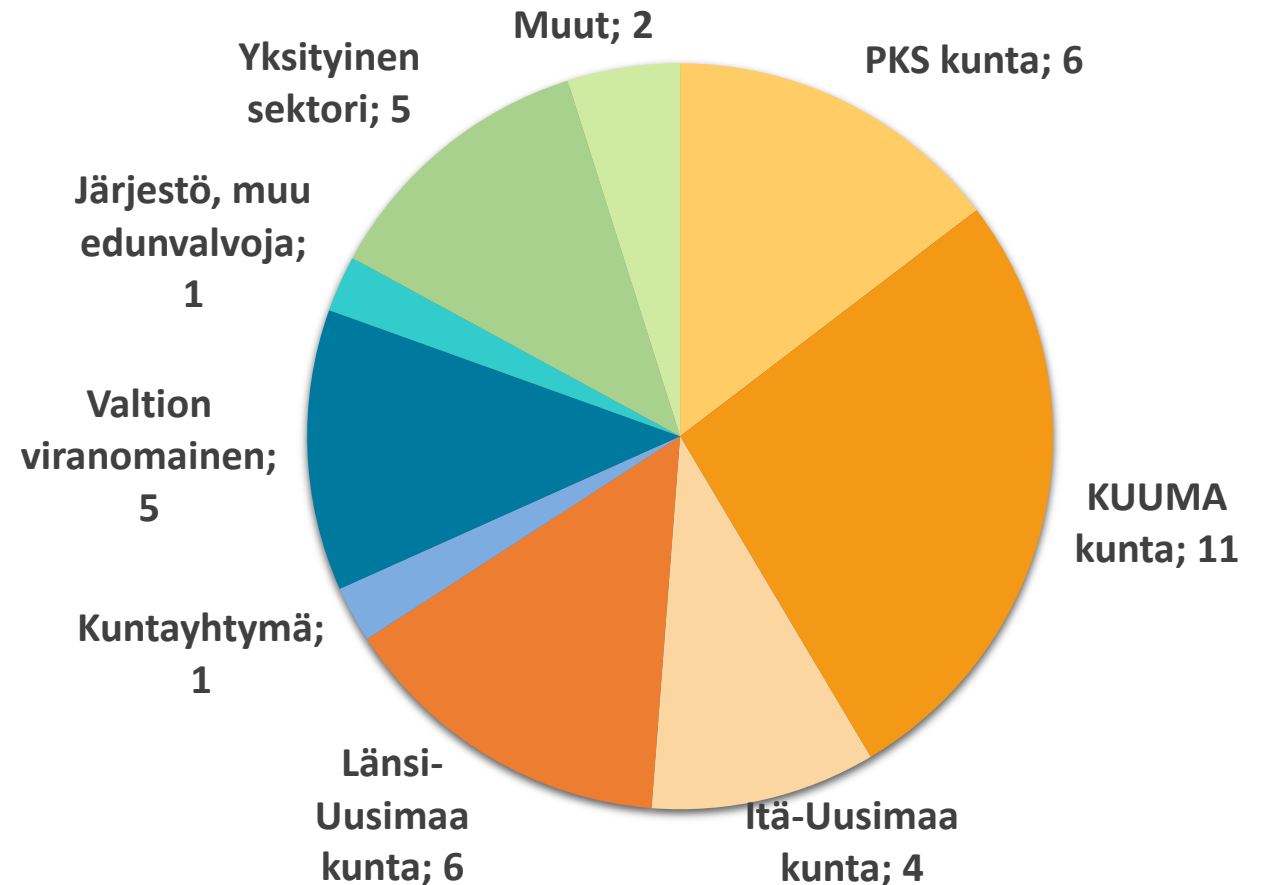

Maakuntakaavakysely

Maakuntakaavakysely selvitti haasteiden lisäksi maakuntakaavan toimivuutta ja päivitystarpeita

- Vastaajia 41
- Vastauksia annettu kunnittain ja/tai tiimeittäin, eli yksi vastaus saattaa edustaa useamman vastaajan näkemystä
- Pääsääntöisesti maakuntakaava koetaan toimivaksi.
- Erityisesti vihreä siirtymä ja energia korostuvat päivitystarpeissa, mutta myös mm. ekologiset verkostot.
- Vastaajilta tiedusteltiin myös toimintaympäristön muutoksen vaikutuksista ja kaavatyöhön välittyvistä tarpeista.

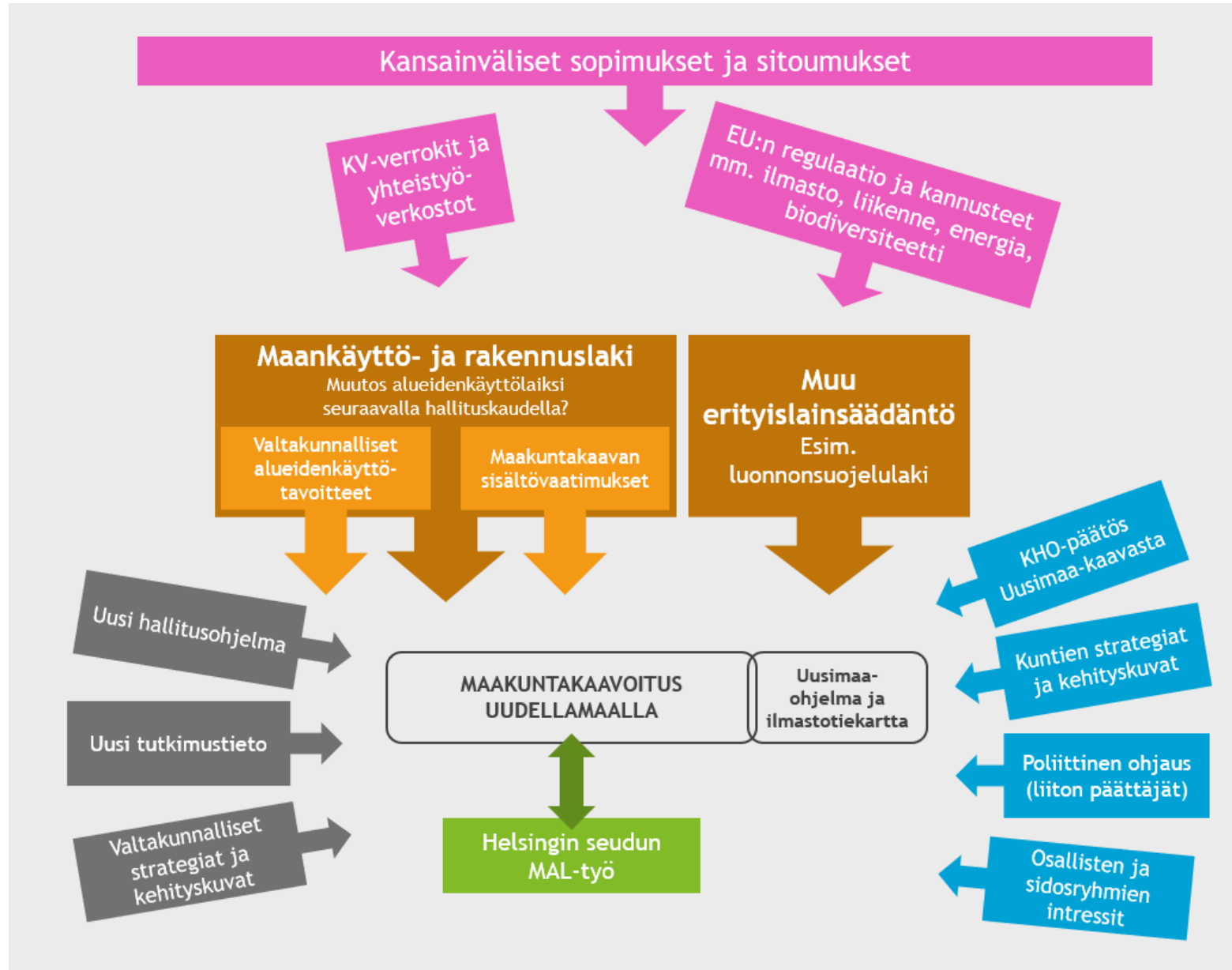

Maakuntakaavakysely, osa I

Toimintaympäristön
muutokset ja vaikutukset
kaavatyön lähtökohtiin

Merkittäviä TOIMINTAYMPÄRISTÖN LÄHTÖKOHTIA

”Maakuntakaavatyössä on huomioitava merkittäviä TOIMINTAYMPÄRISTÖN LÄHTÖKOHTIA, joita on kuvattu viereisessä kuvassa.

Mitä huomioita nostaisit esille näistä, tai mitä uutta lisäisit? Mitä pitäisi painottaa eniten seuraavalla maakuntakaava-kierroksella?”

Vastaajien esiin nostamia painotuksia

- Lakimuutokset
- EU-regulaatio
- Vihreä siirtymä
- Uudet energiamuodot
- Tasapainoinen kehittäminen
- Ilmastonmuutos & luontokato

Merkittäviä TOIMINTAYMPÄRISTÖN LÄHTÖKOHTIA

Lakimuutokset

- Alueidenkäyttölaki (rakentamislaki?) muuttaa paljon jo ensimmäisessä vaiheessa alueidenkäytön toimintatapoja. Iso huolenaihe hajarakentamisen hallinta.
- Lakimuutokset > uhka ja mahdollisuus!
- Tukea kunnille miten uutta rakentamislakia lähdetään kunnissa soveltamaan.
- Miten maakuntakaavoituksessa voidaan huomioida kuntakaavoitukseen kohdistuvat lakimuutokset?
- Liiton tulisi ottaa maankäytön ja rakentamisen lainsäädännössä vahvasti kantaa sosiaalisen, kulttuurisen ja ekologisen kestävyysnäkökulmien saamiseksi lakeihin.

EU-regulaatio

- Energiamurros vaikuttaa välittömästi ja välillisesti toimintaympäristöön useilla eri tavoilla. EU-regulaation kautta asetetaan erityisesti energiatoiminnoille ja -tuotannolle sekä uudelle teknologialle useita tavoitteita ja kannusteita. Näiden mahdollistaminen osana vihreää siirtymää luo uutta teollista potentiaalia myös Uudenmaan maakuntaan ja Helsinkiin.
- EU:n ennallistamisasetus ja biodiversiteettistrategia.

Merkittäviä TOIMINTAYMPÄRISTÖN LÄHTÖKOHTIA

Strategiat ja ohjelmat

- Kuntien strategioiden ja kehityskuvien sovittaminen maakuntakaavan kanssa pitäisi tehdä nykyistä vahvemmin.
- Uusimaa-ohjelma ja ilmastokartta, valtakunnalliset ja ylimaakunnalliset tarpeet (esim. liikkuminen)

MAL-työ

- MAL-suunnittelun ja maakuntakaavatyön hyvä yhteys tulisi säilyttää.
- MAL -työn rooli näyttäytyy liian isolta (kuvassa). Esim. MRL muutos ja hallitusohjelma painaa enemmän. MAL ei kuitenkaan ole koko valtakuntaa koskeva strateginen asiakirja.

Vihreä siirtymä, energia

- Vihreä siirtymä ja uudet energiamuodot, miten nämä sijoitetaan kestävästi.
- Energiantuotanto- ja siirtoratkaisujen osalta maakuntakaavan mahdollistava luonne on tärkeä, useiden ratkaisujen usein ollessa merkitykseltään sellaiset, että toiminnalla ei ole maakunnallisia vaikutuksia.
- Energiaverkostojen toteutusedellytysten huomioiminen.
- Energiantuotanto, erityisesti aurinkovoiman hyödyntäminen vaatii nopeaa reagoimista. Sen maisemalliset vaikutukset taajamissa ja kulttuurimaisemissa on vaikea ratkaistava ja vaatisi maakunnallista selvitystä.

Merkittäviä TOIMINTAYMPÄRISTÖN LÄHTÖKOHTIA

Tasapainoinen kehittäminen

- Palvelujen ja työpaikkojen turvaaminen ja kehittäminen myös pääkaupunkialueen ulkopuolelle.
- Painotusta väestökadosta ja hankalasta saavutettavuudesta kärsiville suuren potentiaalisen alueen kunnille - kuuleminen ja osallistaminen. Kyllä isot ajavat etuaan omien isojen organisaatioidensakin turvin.
- Tasapuolinen alueiden käyttö, luontoympäristön säilyminen.

Ilmasto, luontokato

- Painotus tulisi olla hyvinvoinnissa ja luontokadon ja ilmastonmuutoksen torjunnassa.
- Ilmastopolitiikan rinnalle on nostettava ympäristöpolitiikka, jotta ei yksinapaisesti tuhota luontoa ilmastotavoitteiden nimissä.
- Ilmastonmuutoksen hillinnässä on perehdyttävä huolella uusimpiin tutkimustietoihin ja ottaa huomioon myös erilaiset kompensatioperiaatteet ja välilliset vaikutukset. Ratkaisut eivät ole niin mustavalkoisia kuin alueidenkäytön perusteluissa usein annetaan ymmärtää. Haja-asutus ei ole yksistään pahasta ja tiivis, korkea rakentaminen kasvukeskuksiin hyvästä.

Merkittäviä TOIMINTAYMPÄRISTÖN LÄHTÖKOHTIA

Yksittäisiä mainintoja

- Valtakunnallisten merkittävien tiejaksojen kehittäminen tulisi mahdollistaa taajamissa siten, että kaupunkirakenteen parantaminen on mahdollista bulevardisointien ja mm. tasoliittymien muodossa keskustaajaman alueella.
- Olevan rakennuskannan, infrastruktuurin käyttö ja huolto. Purkamisesta luopuminen ja uusien käyttötarkoitusten löytämisen helpottaminen.
- Vanhojen metsien suojelu, arvokkaat kulttuuriympäristöt, kestävyys, puhdas energia ja kiertotalous.
- Keskustojen elinvoimaisuutta tulee tukea.

Maakuntakaavakysely, osa II

Maakuntakaavan täydennys-
ja päivitystarpeet

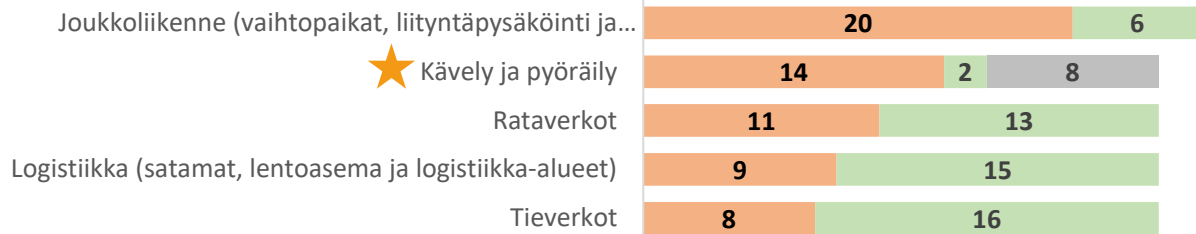
Mitkä maakuntakaavan teemat kaipaavat PÄIVITTÄMISTÄ tai UUTTA KÄSITTELYÄ? Onko jokin teema joka EI TARVITSE maakuntakaavatason käsittelyä? ★ Ehdotettu uusi teema

■ Vaatii päivittämistä / käsittelyä
■ Ajantasalla
■ Ei maakuntakaavan asia

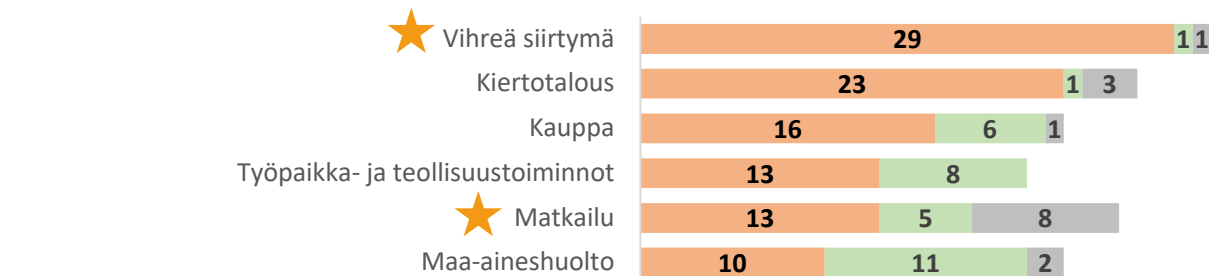
Kasvun kestävä ohjaaminen

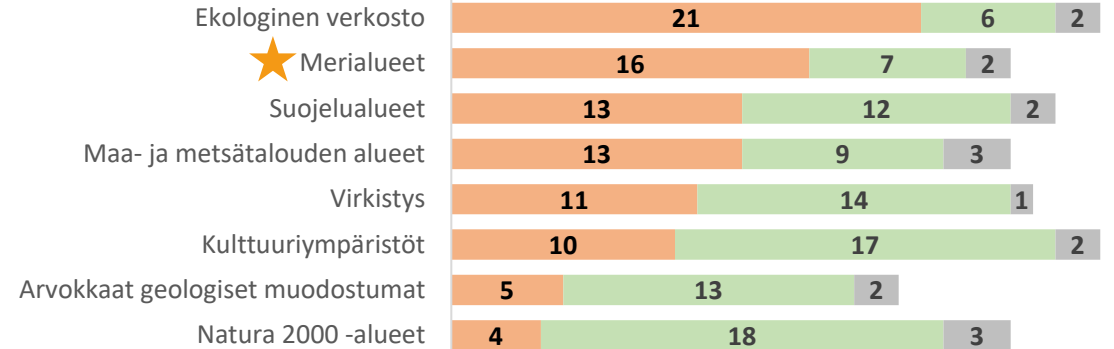
Liikkuminen ja logistiikka

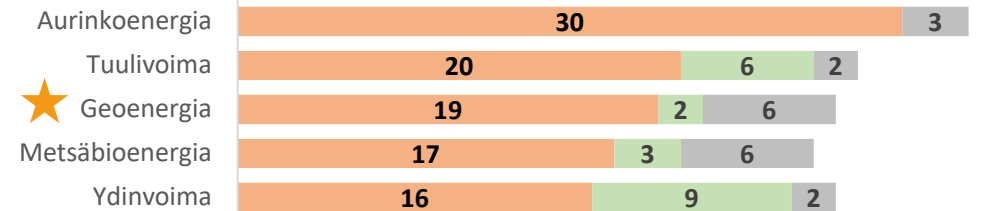
Elinkeinot ja kauppa

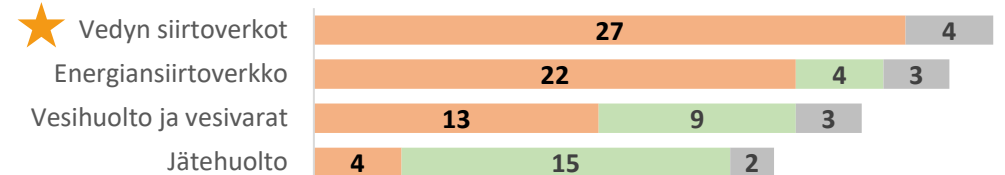
Ympäristön voimavarat ja vetovoima

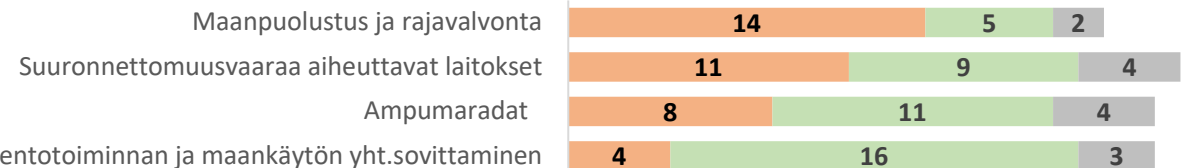
Energia

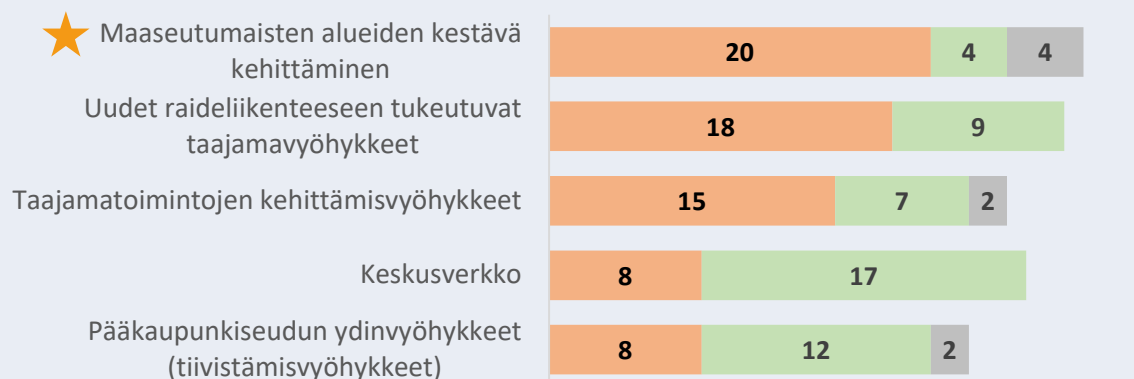
Tekninen huolto

Ympäristöhäiriöt

Kasvun kestävä ohjaaminen

★ Ehdotettu uusi teema

■ Vaatii päivittämistä / käsittelyä

■ Ajantasalla

■ Ei maakuntakaavan asia

Liikkuminen ja logistiikka

- **Maaseutumaisten alueiden kestävä kehittäminen nähdään tässä kokonaisuudessa tärkeimpänä käsittelyä vaativana teemana – näkemys jaetaan myös pääkaupunkiseudun kunnissa.**

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet ja uudet raideliikenteeseen tukeutuvat alueet vaativat vastaajien mukaan jatkotarkastelua.
- Etenkin osa Kuuma-kunnista kokee, että keskusverkkoa tulee tarkastella uudelleen tulevilla kaavakierroksella.

”Olisi ensiarvoisen tärkeää tuoda todella joustavuutta kaavaan erityisesti taajamien ja kuntakeskusten kehittämiseen ja laajentamiseen.”

”Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykemerkinä kokonaan pois. Sitä on jo lähdetty tulkitsemaan millimetri-tarkkuudella - ei pitänyt mennä sellaiseksi.”

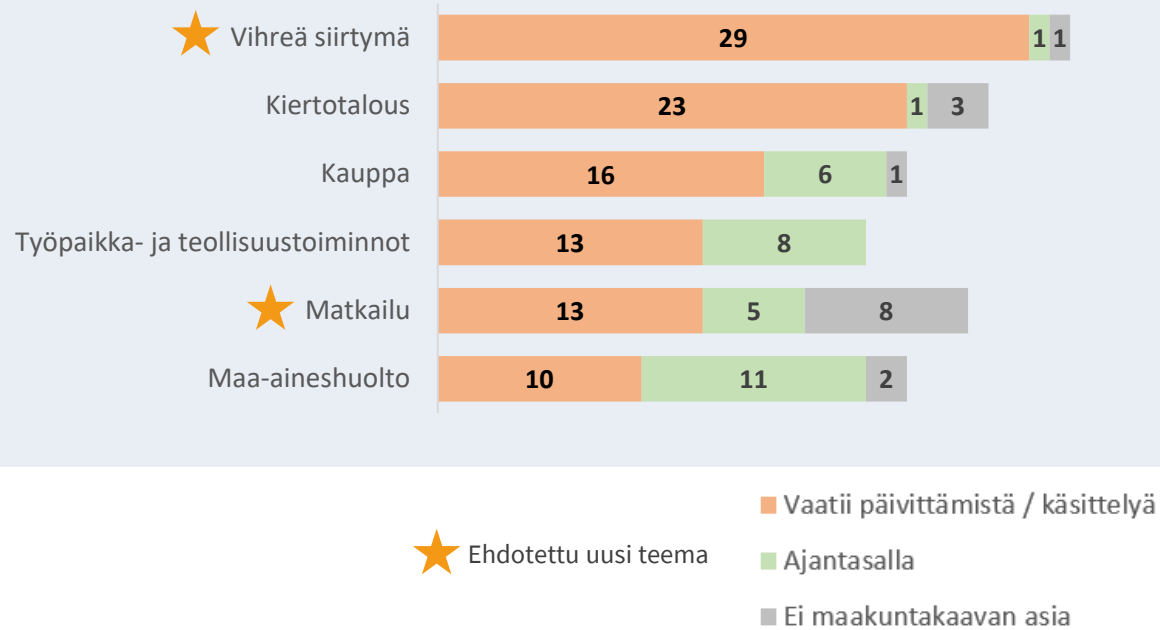
”Ylimoitetuista kasvutavoitteista olisi syytä siirtyä pohtimaan, miten saavuttaa tasapainoinen, laadullinen kehitys ja vakaus täysin kestävä pohjalla olevan jatkuvan kasvun periaatteen sijaan.”

- **Joukkoliikennettä palvelevat alueet ja toiminnot nähdään tärkeinä jatkokäsittelyn kohteina.**
- Jalankulku ja pyöräily jakavat vastaajien näkemykset – toisaalta nähdään tarve käsittelyyn, toisaalta teemaa ei pidetä maakuntatason asiana.

”Raskaan liikenteen palvelualuekysymykset tulisi olla vahvemmin ohjattua maakuntakaavoituksessa. Ylipäätään elinkeinoelämän kuljetusten roolia tulisi nostaa. Liikennesuunnittelu (muutoinkin kuin maakuntatasolla) on historiallisesti ollut täysin henkilöliikennepainotteista.”

”Kävelyn ja pyöräilyn osalta olisi hyvä tutkia periaatteellisia tavoitteita eri keskuksissa.”

Elinkeinot ja kauppa

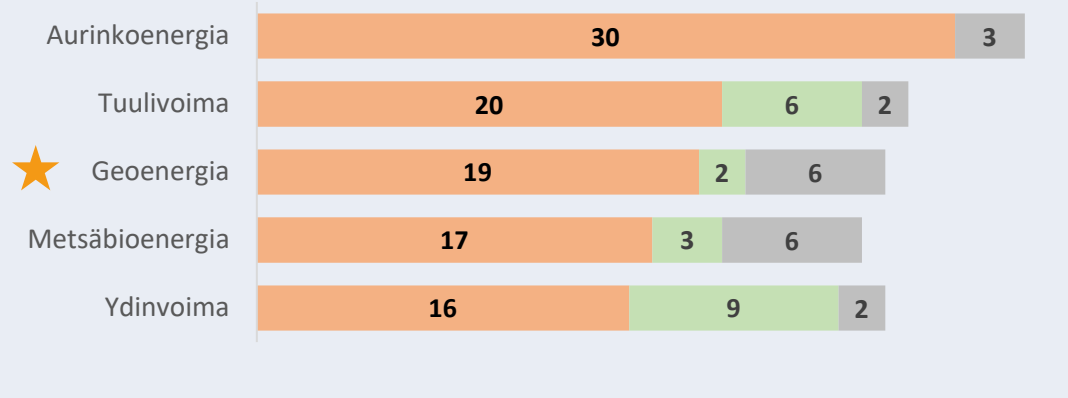

- **Vihreä siirtymä nähdään laajasti käsittelyä vaativana teemana.**
- Kiertotalous nähdään kaikilla seuduilla edellyttävän maakuntatason käsittelyä.
- Kaupasta on laadittu Uusimaa-kaava 2050 –laadinnan aikana useita selvityksiä, mutta sen käsittely nähdään edelleen tarpeellisena. Erityisesti tämä näkemys korostuu vastausten perusteella Kuuma-kunnissa.
- Työpaikka- ja teollisuustoiminnot korostuvat käsittelyä vaativana teemana etenkin Kuuma-kuntien vastauksissa.
- Matkailun teema jakaa mielipiteitä – myös sen suhteen, onko teema lainkaan maakuntakaavataso asia.

”Kaupan osalta Läntisen Uudenmaan alue edellyttää välttämättä päivittämistä. Maakuntakaava on voimaantulleessaan siltä osin jo vanhentunut ja ei anna tukea kuntakaavoitukseen.”

”Uusia teemoja voisi olla biopohjaisen hiilidioksidin talteenotto ja varastointi.”

Energia

★ Ehdotettu uusi teema

■ Vaatii päivittämistä / käsittelyä

■ Ajantasalla

■ Ei maakuntakaavan asia

• **Aurinkoenergiahankeiden buumi näkyy vastauksissa.**

Ympäristöministeriön opas aurinkovoimaloiden kaavoituksen ja lupamenettelyn tueksi valmistuu vasta 2024.

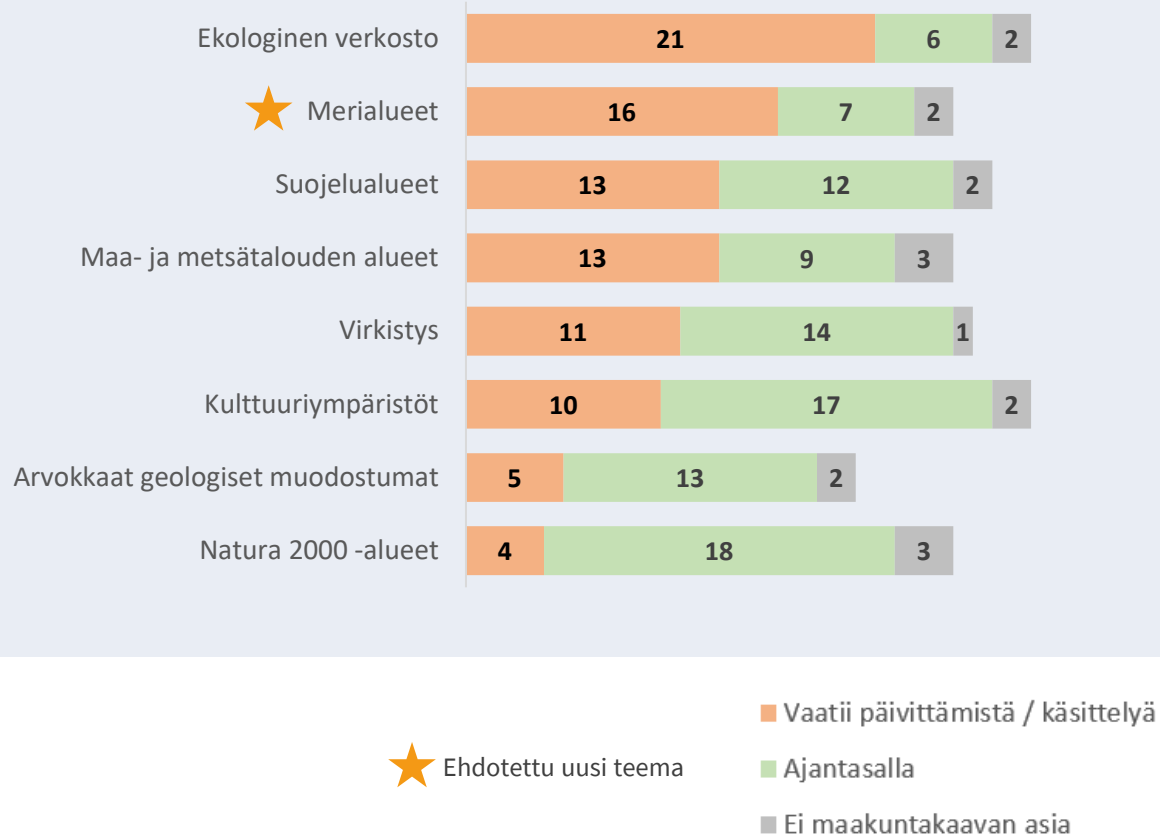
- Myös tuulivoiman käsittely saa eri seuduilla kannatusta vaikka sen toteutuminen Uudellamaalla on eri selvitysten perusteella todettu hyvin vaikeaksi.
- Metsäbioenergian ja geoenergian kohdalla osa vastaajista näkee, etteivät teemat ole maakuntakaavatason kysymyksiä.
- Ydinvoiman osalta kysymys on todennäköisesti ennen kaikkea pienreaktoreista (SMR, small modular reactors) vaikka se ei avovastauksista käynytkään ilmi.

”Uusiutuvan energian osalta ei ole tarvetta tarkoille kaavamerkinnöille vaan yleiset määräykset ja tuki niille.”

”Maakunnallisella suunnittelutasolla on tärkeää tunnistaa vihreän siirtymän mahdollisuudet hiilineutraalisuuden ja -negatiivisuuden saavuttamisessa sekä puhtaan energiantuotannon nopean rakentumisen mahdollisuudet... Tulee kuitenkin harkita, millä tasolla ja millä keinoin toimintojen rakentumista ohjataan maakuntakaavassa.”

”Kunnianhimoisten vetytalouden ja energian suurvaltasuunnitelmien (= tuulivoiman massiivinen lisääminen) osalta tulee kaikissa maakunnissa tehdä pikaiset vaikutusarvioinnit.”

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

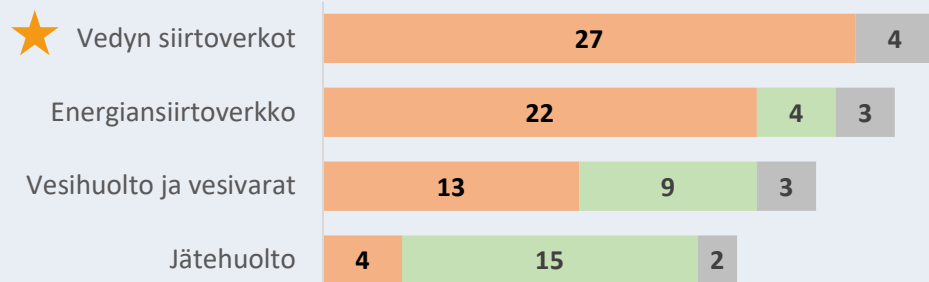

- Avoimissa vastauksissa eri tahot korostavat yhteensovittamisen ja monikäyttöisyyden tarpeita. Tämä koskee esimerkiksi virkistys- ja kulttuuriympäristöjä, kuten mahdollisesti myös maa- ja metsätalouden alueita.
- Viher- ja virkistysalueille kohdistuu jatkossakin monia intressejä. Vaikka virkistys-, Natura- ja kulttuuriympäristöjen alueet nähdään enemmistön mielestä ajantasaisina, perustelee päivittämisen tarvetta esimerkiksi juuri yhteensovittamisen tarve.

”Energiantuotannon alueita ja siihen liittyvää infrastruktuuria tarvitaan, ja sen sijoittumiselle tulee löytää tilaa myös tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa. Koska toimintojen osoittaminen pitkälle tulevaisuuteen on haasteellista toimintaympäristön nopeiden muutosten takia tulisi harkita joustavia keinoja toimintojen huomioimiseksi. Maakuntakaavan päivitysten yhteydessä tulisi myös harkita viherverkoston näkökulmasta alueita, joille on mahdollista yhteensovittaa myös rakentamista ja muuta maankäyttöä.”

”Luonnonsuojelua ja ekologisten verkostojen vahvistumista pitäisi tukea erityisesti kasvavien kaupunkiseutujen ulkopuolella. Ennallistaminen ja kompensatiot on sidottava tähän kokonaisuuteen.”

Tekninen huolto

★ Ehdotettu uusi teema

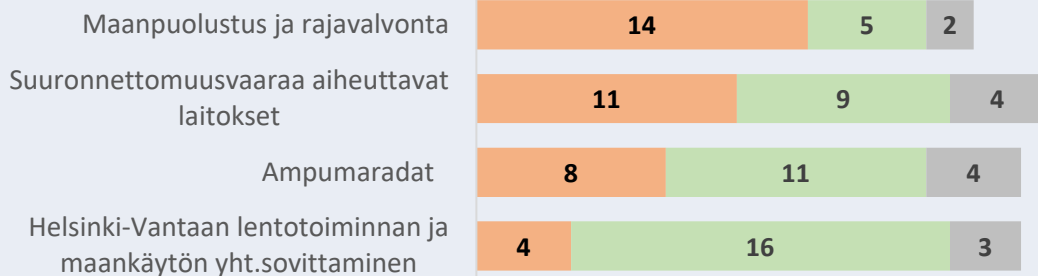
■ Vaatii päivittämistä / käsittelyä

■ Ajantasalla

■ Ei maakuntakaavan asia

- Energiansiirtoverkot sekä uutena teemana vedyn siirtoverkot ovat teemoja, jotka vaativat vastaajien näkemyksissä maakuntakaavatason päivittämistä ja käsittelyä.
- Vesihuolto ja vesivarat teema jakautuu eniten vastaajien kesken.
- Jätehuollon osalta maakuntakaavaa pidetään varsin ajantasaisena.

Ympäristöhäiriöt

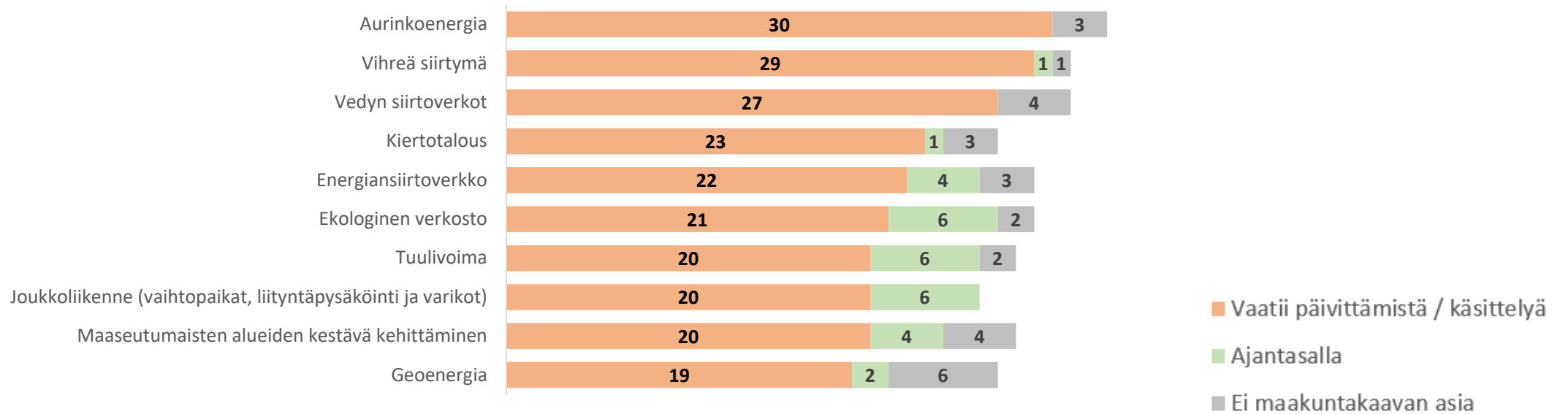
- Lentomelu on aihe, joka liittyy vain tiettyjen toimijoiden ja kuntien kaavoitukseen. Se on siten esimerkki teemasta, jonka merkitys on hyvinkin erilainen eri toimijoille / alueellisesti.
- Maanpuolustus ja rajavalvonta sekä suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien laitosten (SEVESO) kysymykset nousevat esiin maakuntakaavatason käsittelyä vaativina teemoina.

”Lentomelu tarvitsee vahvempaa ohjausta maakuntakaavassa”

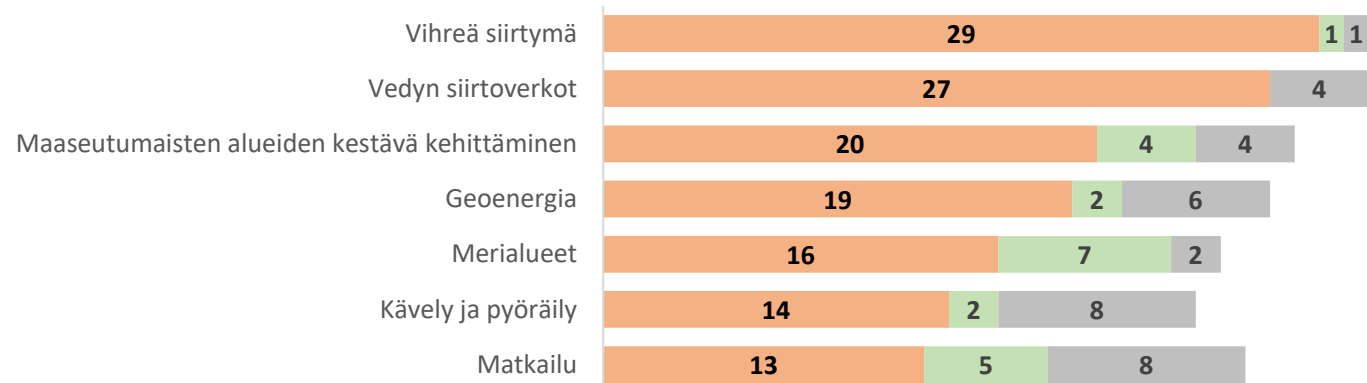
YHTEENVETO

Mitkä maakuntakaavan teemat kaipaavat PÄIVITTÄMISTÄ tai UUTTA KÄSITTELYÄ?
Onko jokin teema joka EI TARVITSE maakuntakaavatason käsittelyä?

Top 10 teemat, jotka vastaajien mielestä vaativat eniten päivitystä / käsittelyä

Uudet ehdotetut teemat

Mitä muita teemoja tulisi ottaa käsittelyyn (avovastaukset)

- Varautumisen teemat.
- Säilytettävät, hoidettavat ja kehitettävät hiilivarasto- ja hiilinielualueet.
- Hiilensidonnan kompensationsäkökulma
- Maa-aineshuolto --> massojen hallinta, massojen kierrätys (optimoidaan kuljetusten määrä mahdollisimman vähäiseksi)
- Biopohjaisen hiilidioksidin talteenotto ja varastointi.

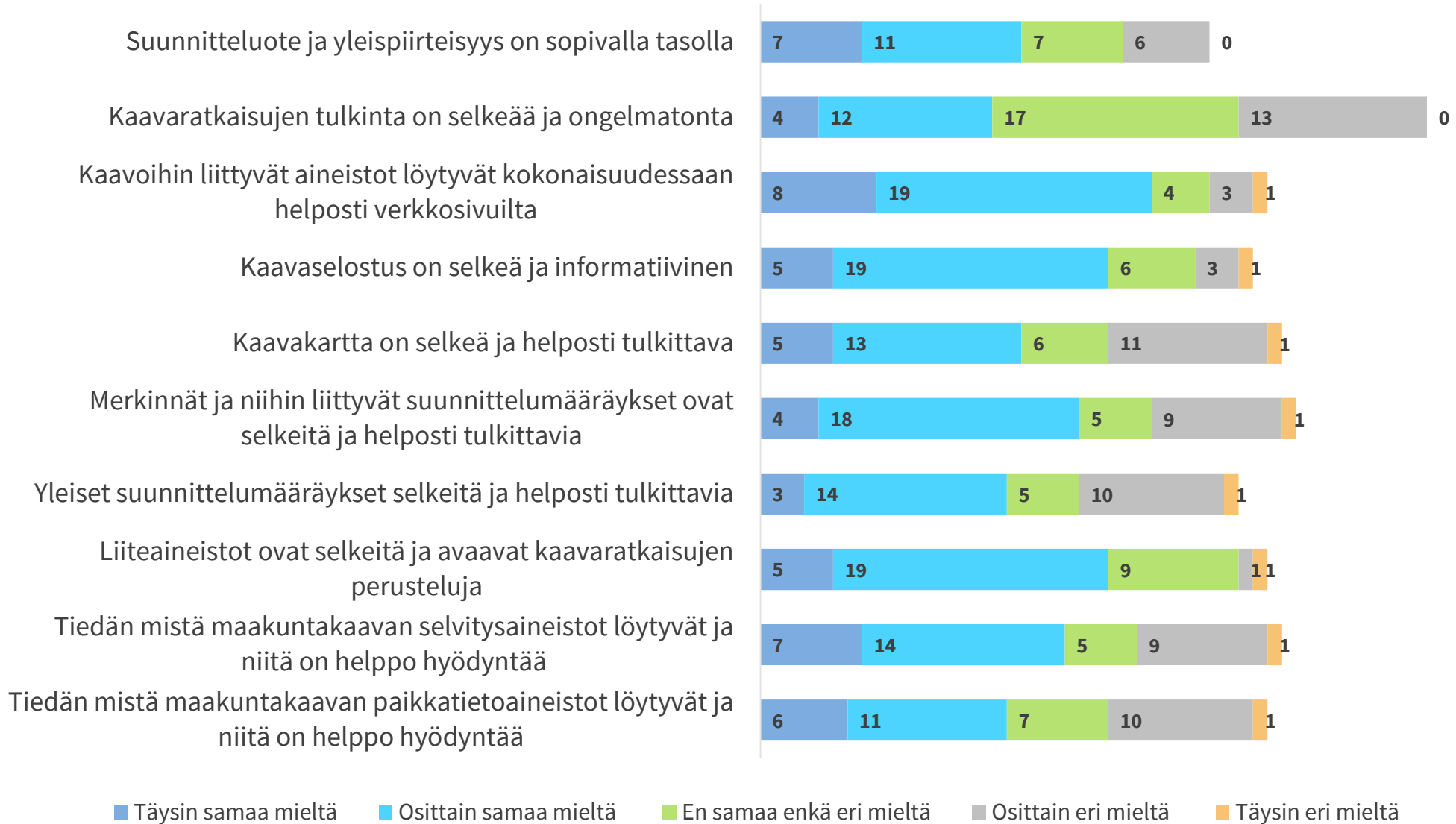

Maakuntakaavakysely, osa III

Voimassa olevien
maakuntakaavojen toimivuus

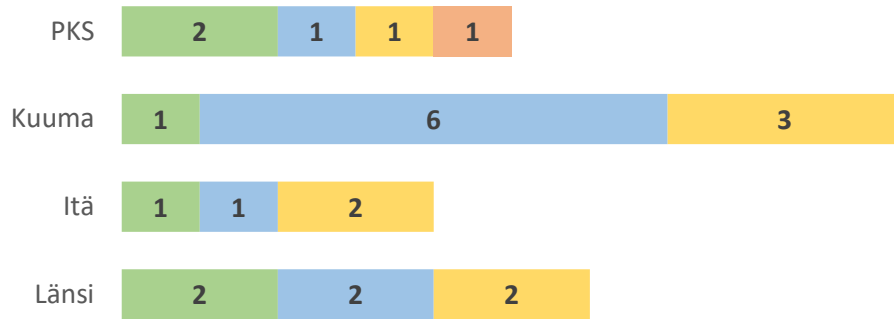
Miten toimiva VOIMASSA OLEVIEN MAAKUNTAKAAVOJEN KOKONAISUUS mielestäsi on ja miten se palvelee edustamasi tahon tavoitteita?

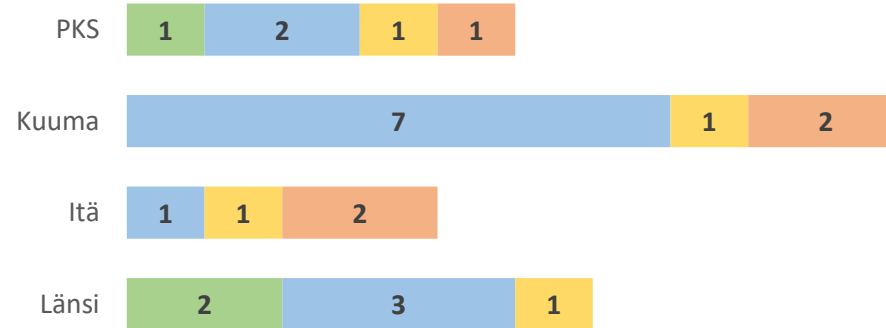
Miten toimiva VOIMASSA OLEVIEN MAAKUNTAKAAVOJEN KOKONAISUUS mielestäsi on ja miten se palvelee edustamasi tahon tavoitteita?

Vastaukset eritelty kuntaryhmittäin. Vastaajia 27. Pääkaupunkiseutu = 6, Kuuma-seutu = 11, itäinen Uusimaa = 4, läntinen Uusimaa = 6.

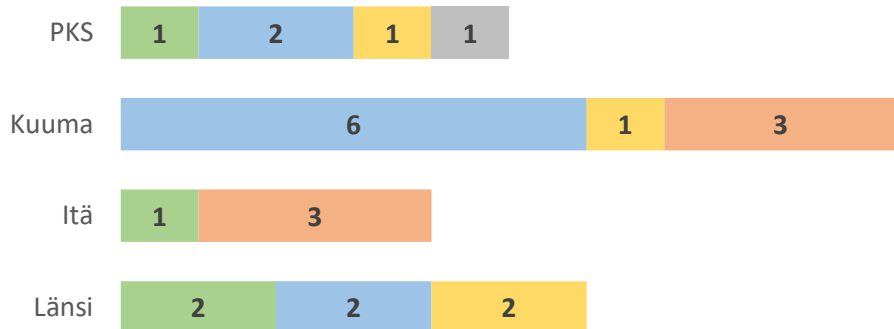
Suunnitteluote ja yleispiirteisyys on sopivalla tasolla

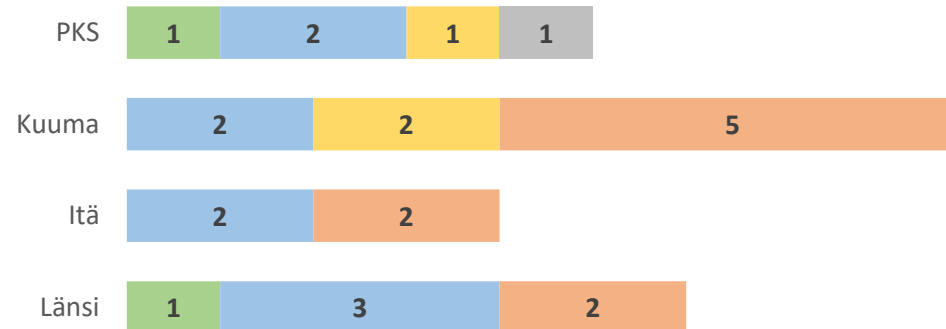
Kaavaratkaisujen tulkinta on selkeää ja ongelmattonta

Merkinnät ja niihin liittyvät suunnittelumääräykset ovat selkeitä ja helposti tulkittavia

Yleiset suunnittelumääräykset selkeitä ja helposti tulkittavia

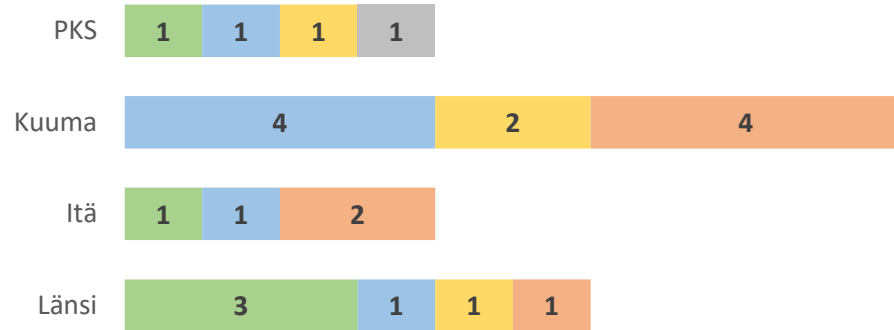

■ Täysin samaa mieltä
 ■ Osittain samaa mieltä
 ■ En samaa enkä eri mieltä
 ■ Osittain eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

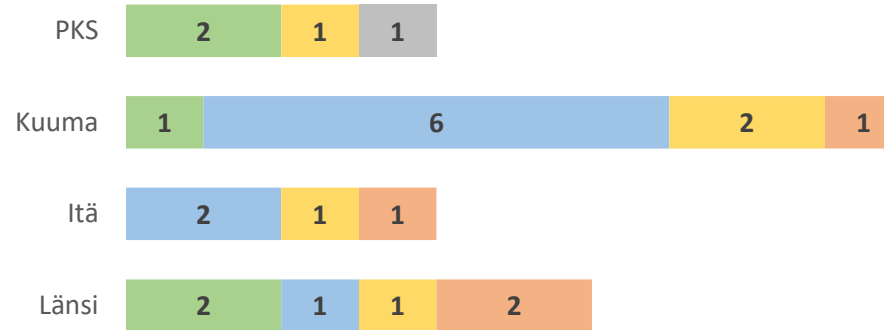
Miten toimiva VOIMASSA OLEVIEN MAAKUNTAKAAVOJEN KOKONAISUUS mielestäsi on ja miten se palvelee edustamasi tahon tavoitteita?

Vastaukset eritelty kuntaryhmittäin. Vastaajia 27. Pääkaupunkiseutu = 6, Kuuma-seutu= 11, itäinen Uusimaa = 4, läntinen Uusimaa= 6.

Kaavakartta on selkeä ja helposti tulkittava

Kaavaselostus on selkeä ja informatiivinen

■ Täysin samaa mieltä ■ Osittain samaa mieltä ■ En samaa enkä eri mieltä ■ Osittain eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Miten toimiva VOIMASSA OLEVIEN MAAKUNTAKAAVOJEN KOKONAISUUS mielestäsi on ja miten se palvelee edustamasi tahon tavoitteita?

Kaavakartta

- *”Maakuntakaavamerkintöjen paikantaminen reaaliseen ympäristöön on todella vaikeaa, koska merkintöjen alta ei näe kunnolla taustakarttaa. Merkintöjen yleispiirteisyys ja määräysten tulkinnanvaraisuus aiheuttaa epäselvyyttä sen suhteen, mikä on maakuntakaavan ohjaus- ja oikeusvaikutus.”*
- *”Sähkönsiirtoverkon ja sen kehittämisen esitystapaa voisi miettiä, nykyisellään melko yleispiirteisellä liitekartalla.”*

Kaavaratkaisun tulkinta

- *”Maakuntakaavan oikeusvaikutukset esim. suojelualueiden osalta ei ole mitenkään helposti tulkittavissa. Niin ikään taajamatoimintojen kehittämisvyöhykemerkinä on käytännössä sama kuin vanha taajamatoimintojen alue (paitsi että vaikeampi tulkita).”*
- *”Ongelma on, että eri viranomaiset tulkitsevat maakuntakaavaa eri tavalla, ja sama koskee myös maanomistajia ja muita osallisia. Toiset tulkitsevat kovin tarkkaan, toiset ymmärtävät yleispiirteisyyden.”*

Miten toimiva VOIMASSA OLEVIEN MAAKUNTAKAAVOJEN KOKONAISUUS mielestäsi on ja miten se palvelee edustamasi tahon tavoitteita?

Kaavaratkaisun tulkinta

- *”Erityisesti keskusta-alueiden sekä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisten alueiden yleismääräystä tulisi, mikäli mahdollista, tarkentaa erityisesti rakentamisen ohjauksen osalta. Ohjauksen tasosta aiheutuu tulkinnanvaraa ja epäselvyyksiä kuntatason suunnittelussa. Muutoin maakuntakaavakokonaisuus on mielestäni hyvä ja pääosin ajassa mukana.”*
- *”Kaikkien suunnitteluratkaisujen ja niihin liittyvien määräysten ohjaavuus ei ole vielä selvillä, sillä kaavasta ei ole olemassa kokemusta riittävän pitkältä aikaväliltä. ELY-keskuksen, samoin kuin hallintotuomioistuinten tulkinnat puuttuvat ainakin vielä suurelta osin.”*

Muuta

- *”Hirveän sekava kombo. Yhtä liitettä etsin pitkään ennen kuin löysin. Raskaita ja vaikeasti löydettäviä.”*
- *”Östersundomin tiivistettävä alue on melko samannäköinen kuvio kuin pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.”*